РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

2015

ИЗВЕШТАЈ
ТРЕТ КВАРТАЛ

Царинска регулатива

На 1 јули 2015 година стапи во сила Закон за ратификација на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка и Закон за ратификација на Конвенцијата за поедноставување на формалностите при трговија со стока, кој беа донесени во мај 2015 година („Сл.весник на РМ“ бр. 86/15). Со нивното стапување во сила Република Македонија стана дел од транзитниот систем на Европската Унија и учествува во спроведување на заедничката транзитна постапка која се извршува со употреба на електронски транзитни декларации и спроведување на транзитните формалности со употреба на техника на електронска обработка на податоци. Договорни страни во заедничката транзитна постапка се: земјите членки на ЕУ (сите 28 земји), земјите членки на ЕФТА (Норвешка, Швајцарија и Исланд), Турција и Република Македонија.

За усогласување со новиот **Закон за прекршоци** („Сл.весник на РМ“ бр.124/2015), во третиот квартал донесени се измени и дополнувања на **Законот за Царинската управа** и **Царинскиот закон** („Сл.весник на РМ“ бр.129/2015). Со измените и дополнувањата на наведените закони, се усогласува прекршочната постапка која е уредена со новиот Закон за прекршоци. Формата и содржината на записникот и на мандатниот платен налог се пропишани со Правилникот за формата и содржината на записникот за царински прекршок, како и формата и содржината на мандатниот платен налог („Сл.весник на РМ“ бр.132/2015).

Во третиот квартал од 2015 година извршени се измени и дополнувања на **Законот за вршење на работи за застапување во царинските постапки** („Сл.весник на РМ“ бр. 154/2015). Со измените и дополнувањата на законот, извршено е натамошно прецизирање на определени одредби од законот во насока на олеснување на неговата практична примена, особено во однос на прецизно определување на условите за добивање на одобрение и лиценца за застапување во царинските постапки, понатамошно усогласување со измените во Законот за административни службеници во однос на докажувањето на потврдата за познавање на странски јазик, како и определување на термини за одржување на дополнителна обука за лиценцираните застапници. Воедно се додава одредба со одложена примена на членовите кои го регулираат полагањето на стручниот испит за лиценциран застапник заради исполнување на техничките услови за негово спроведување.

Во јули 2015 година е објавена **Уредба за изменување и дополнување на уредбата за спроведување на Царинскиот закон** („Сл.весник на РМ“ бр. 111/2015). Со измените и дополнувањата на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон се изврши усогласување со претходно извршените измени во Царинскиот закон. Истовремено се изврши заменување на постојниот прилог 28 - Стока со поголем ризик од измама, прилог 34-и – Резервна постапка и прилог 37 – Критериуми кои се однесуваат на член 257 и 258 од оваа уредба, со нови прилози. Измените во прилог 28 - Стока со поголем ризик од измама е извршена заради усогласување на истиот со списокот на стока со поголем ризик од измама кој е наведен во Конвенцијата за заедничка транзитна постапка. Со измените се додава и нов прилог 36-а со кој се утврдуваат правилата кои ќе се применуваат во врска со примената на поединечната транзитна гаранција за повеќекратна употреба, која ќе се користи во случај на привремена забрана на употреба на општа гаранција со намален износ или за употреба на општа гаранција.

Заштита на правата од интелектуална сопственост

Во јули 2015 година е донесен **Законот за изменување и дополнување на законот за царински мерки за спроведување на заштита на правата од интелектуална сопственост** („Сл. весник на РМ“ бр. 154/2015). Со измената на законот се изврши измена во делегирањето на надлежност при решавање на управните предмети во второстепена постапка со воведување на можност за поведување на управен спор, наместо жалба како што беше пропишано досега.

Акцизи

Во третиот квартал на 2015 година се донесени две измени и дополнувања на **Законот за акцизите** („Сл. весник на РМ“ бр. 129/2015 и 154/2015). Со измените и дополнувања на Законот за акцизите („Сл.весник на РМ“ бр 129/2015) е извршена измена и дополнување во делот на прекршочната постапка, висината на глобите, мандатните постапки и казни, согласно Законот за прекршоци, а со измената на законот објавена во („Сл.весник на РМ“ бр. 154/2015) се врши измена во делегирањето на надлежност при решавање на управните предмети во второстепена постапка со воведување на можност за поведување на управен спор, наместо жалба како што беше пропишано досега.

Истиот квартал, е донесен и **Правилник за формата и содржината на мандатниот платен налог** („Сл.весник на РМ“ број 133/2015). Правилникот е донесен врз основа на член 61-в став (7) од Законот за акцизите и со него се пропишува формата и содржината на мандатниот платен налог за физичко лице и мандатниот платен налог за правно лице, односно трговец поединец, кои се поврзани со сторување на

акцизен прекршок. Овој Правилник се должи на усогласувањето на Законот за акцизите со Законот за прекршоци.

Друга регулатива која има влијание врз царинското работење

Во врска со царинското работење во Република Македонија[1], во текот на третиот квартал од 2015 година, се донесоа следниве акти:

- Измени и дополнувања на **Законот за данокот на додадена вредност** донесени во јули 2015 година („Сл.весник на РМ“ бр. 129/2015) со кои се дефинира поимот “промет наменет за крајна потрошувачка во слободни зони“. Воедно внесувањето на добра од слободните зони во земјата, не се третира како увоз на добра, при што прометот на добра со надомест, кои се со статус на домашна стока согласно Царинскиот закон, и кои се превезуваат или испраќаат од слободните зони во земјата се смета за промет остварен во земјата, како секој друг промет што се врши во земјата. Воедно прометот на добра (од компании од земјата кон корисници на зони) не е ослободен од данок на додадена вредност, доколку вкупниот износ на надоместокот за извршениот промет без данокот на додадена вредност, е еднаков или помал од 60.000 денари.
- Измени и дополнувања на **Законот за технолошко индустриски развојни зони** донесени во јули 2015 година („Сл.весник на РМ“ бр. 129/2015), во кои е додаден нов член (5-а) со кој се регулира прометот на добра и услуги во рамки на зоната, кој што е предмет на ослободување по основ на ДДВ и се врши усогласување со измените и дополнувањата на Законот за ДДВ. Со овие измени и дополнувања се избришани и членовите 29 и 30 од законот. Со бришењето на овие членови, Царинската управа повеќе нема да дава одобрение за изградба на објект во зоната, доколку истиот е поврзан со исполнување на условите за вршење на царински надзор и нема да дава решение за исполнување на условите за вршење на царински надзор согласно Царинскиот закон.
- Правилник за начинот и постапката за транзит, начинот и постапката на проверките и прегледот на пратките во транзит и начинот и постапката за увоз на домашни миленици („Сл. весник на РМ“ бр. 153/2015);
- Одлука за воведување на рестриктивните мерки поради закани кон меѓународниот и регионалниот мир и безбедност, причинети од терористички и екстремистички акти, согласно Резолуцијата 2200 (2015) за Судан на советот за безбедност на Обединетите нации („Сл. весник на РМ“бр. 161/2015);
- Решение за забрана на увоз и транзит на говеда и диви преживари, семе од говеда, говедско месо, производи и преработки од говедско месо, млеко и производи од млеко од говеда, како и нуспроизводи од говеда во Република Македонија од Република Грција („Сл. весник на РМ“бр. 163/2015);
- Закон за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај („Сл. весник на РМ“ бр 124 и 129/2015);

---

[1] РМ

РЕГУЛАТОРНА РАМКА

- Закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на храната („Сл. весник на РМ“ бр. 129/2015);
- Закон за изменување и дополнување на Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија („Сл. весник на РМ“ бр. 129/2015);
- Закон за изменување и дополнување на Законот за производи за заштита на растенијата („Сл. весник на РМ“ бр. 129/2015);
- Решение за изменување на решението за забрана на увоз и транзит на живина и диви птици, како и прозводи и нуспроизводи од живина и диви птици заради заштита од внесување на вирусот на високо патогена авијарна инфлуенца во Република Македонија („Сл. весник на РМ“ бр. 132/2015);
- Решение за изменување на Решението за зголемено ниво на официјални контроли на храна за животни и храна од неживотинско потекло при увоз во Република Македонија („Сл. весник на РМ“ бр. 133/2015).

ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА

Активностите насочени кон перманентно усогласување и примена на царинското законодавство на ЕУ во Република Македонија, исполнувањето на техничките и организациските барања, развој на административниот капацитет, како и проширување на јавна свест за начинот и филозофијата на функционирањето на Царинската унија продолжуваат да бидат главна точка во агендата на Царинската управа за 2015 година.

ПОВРЗУВАЊЕ СО ЦАРИНСКИТЕ ИНФОРМАТИЧКИ СИСТЕМИ НА ЕУ

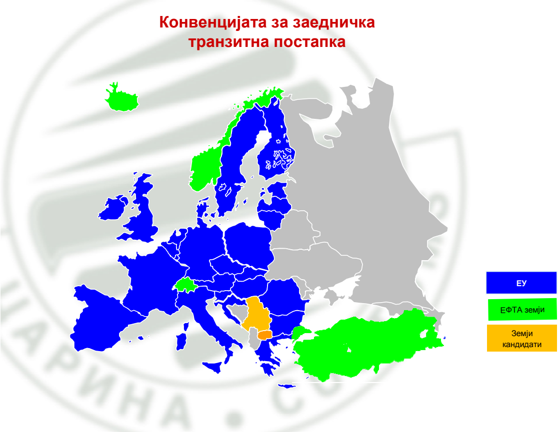

Нов комјутеризиран транзитен систем

На 1 јули 2015 година Република Македонија стана дел од транзитниот систем на Европската Унија. Со пристапувањето на Македонија кон Конвенциите за заедничката транзитна постапка и за поедноставување на формалностите при трговија со стока се обезбедува единствено движење на стоката во рамките на земјите членки, од една влезна точка до местото на завршување на транзитната постапка, без разлика на тоа низ колку држави и гранични премини стоката треба да транзитира. Електронската транзитна декларација со која е започната транзитна

постапка во која било земја членка на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка е прифатлива за сите земји членки на Конвенцијата.

Придобивки за економските оператори

Побрзо, поедноставно и поевтино спроведување на царинските постапки, односно работење, а со тоа и поголема конкурентност; помалку поднесени декларации на граничните премини на Република Македонија; можност електронската тразитна декларација да се користи како влезна збирна декларација во земјите членки на ЕУ; побрзо ослободување и раздолжување на транзитната гаранција заради завршување на транзитната постапка во реално време; намалување на бројот на формалности при спроведување на поедноставените царински постапки во транзит; повисок квалитет на услугите кон економските оператори; намалување на времето на чекање кај одредишните испостави; поголема флексибилност при поднесувањето на декларациите; зголемена транспарентност преку електронско следење на податоците за транзитната операција.

Од аспект на евроинтеграциите, влезот во заедничкиот транзитен систем во кој членуваат сите 28 земји членки на ЕУ, четирите земји членки на ЕФТА и Турција, е клучен адут во претпристапните стратегии, бидејќи Македонија станува дел од царинскиот систем на ЕУ уште пред да стане нејзина полноправна членка. Од економски аспект пак, значи олеснување на трговијата со ЕУ, ЕФТА и Турција; пан-европските коридори 8 и 10 ќе добијат дополнителна важност на поширок меѓународен план, Македонија дополнително ќе го унапреди својот рејтинг во извештаите на повеќе релевантни меѓународни организации.

Генерално со заедничката транзитна постапка движењето на стоката е полесно и побрзо, царинските формалности се поедноставни, самиот транзит е поефикасен. За царинската служба, со заедничката транзитна постапка се подобрува системот за превенција и полесно се откриваат измамите, а безбедноста при спроведувањето на транзитните операции е зголемена.

Во текот на третиот квартал од 2015 година царинските испостави од Република Македонија биле во улога на појдовни испостави за 471 царинска декларација во заедничката транзитна постапка. Во истиот период од странските царински испостави примени се вкупно 100 транзитни движења (транзитни операции започнати во ЕУ и ЕФТА земјите и наменети за Република Македонија како дестинација). Низ територијата на Република Македонија транзитирала вкупно 91 транзитна операција.

Заклучно со септември 2015 година издадено е вкупно 121 одобрение на економските оператори, со кои им се овозможува пристап кон НКТС[2] и 16 одобренија на главните обврзници за користење на банкарска гарнција во заедничката транзитна постапка.

Царинската управа и понатаму продолжува посветено да работи на промоција на придобивките кои економските оператори ги имаат од примената на заедничката транзитна постапка.

[2] Нов компјутеризиран транзитен систем

ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА

РАЗВОЈ НА АДМИНИСТРАТИВНИОТ КАПАЦИТЕТ СОГЛАСНО ЕУ СТАНДАРДИТЕ

Царина 2020 – Програма на Европската комисија

Програмата на ЦАРИНА 2020 (финансирана од средства на ЕУ и кофинансирана од буџетот на Република Македонија) овозможува соработка, размена на информации и најдобри пракси со Царинските администрации на земјите членки на ЕУ, земјите кандидати и потенцијалните земји кандидати. Истата се спроведува преку семинари, работилници, учество во проектни групи, работни посети и обуки.

Во рамки на Програмата на Заедницата CUSTOMS 2020 во текот на третиот квартал 2015 година се одржаа следните активности:

- Работна посета на австриска царина за односи со јавноста, во Виена, Австрија;
- Работа со апликацијата ISPP и запознавање со функционалностите кои ги нуди истата, во Букурешт, Романија;
- Работна посета на царината на Србија за размена на искуства во врска со процесот на водење на преговори за членство во ЕУ, во Белград, Србија.

TAIEX - Инструмент за техничка помош за размена на информации на Европската Комисија

Преку TAIEX инструментот за техничка помош во периодот јули - септември во 2015 година се одржаа следните активности:

- Работилница за национално перење на пари и финансирање на тероризам, оценка на ризикот (НРА), во Скопје;
- Работилница за царински постапки за поштенски сообраќај, во Скопје.

EXBS - Програма за контрола на извозот и гранична безбедност при Амбасадата на САД во Скопје

Во рамки на Програмата за контрола на извозот и гранична безбедност (EXBS) при Амбасадата на САД во Скопје во текот на третиот квартал од 2015 година, во Скопје се одржа обука за Користење на рачен рендген Mini Z, опрема добиена како донација од оваа програма.

ИПА ПРОЕКТИ

Приоритетните активности на Царинската управа се насочени кон целосно усогласување и примена на царинското законодавство на ЕУ во Република Македонија, исполнување на техничките и усогласување со организациските барања, како и развој на административниот и институционалниот капацитет. Во рамки на Националната програма за искористување на фондовите од **Инструментот за**

претпристапна помош (ИПА), Царинската управа се јавува како корисник на средства за следниве проекти:

- **Јакнење на капацитетите на Царинската управа за имплементација на царинското и акцизното законодавство (ИПА 2010)** чија главна цел е понатамошно усогласување на законодавството со acquis во областа на акцизите и царинското работење. Проектот се одвива во рамки на два **потпроекти, и тоа:**
  1. **Хармонизација на законодавството и постапките со закодавството и добрата практика на ЕУ во областа на акцизите (ИПА 2010),** кој треба започна во текот на првиот квартал на 2015 година и се реализира со помош на Царинската служба на Австрија како твининг партнер во период од 24 месеци.
  2. **Завршување на постапката за пристапување кон Конвенцијата за Заеднички транзитни постапки и Конвенцијата за поедноставување на формалностите во трговијата со стока (ИПА 2010)** кој започна да се имплементира во втората половина од 2014 година заедно со Царинската служба на Словенија, по воспоставувањето на НКТС. Целта на овој проект е во период од 24 месеци да се спроведат последните подготвки на регулативата и интерните процедури за членство во Конвенцијата за заеднички транзит.
- **Зајакнување на административните капацитети за исполнување на обврските за членство - Спроведување на правата од интелектуална сопственост (ИПА 2011)** чија главна цел е зајакнување на капацитетот на Царинската управа во областа на заштита на правата од интелектуална сопственост.
- **Надградба на објектите за царинење на Граничниот премин за патен промет Табановце (ИПА 2012).** Проектот опфаќа проширување на постојниот терминал за увоз и извоз на стока за дополнителни 4.000 м^2, како и изградба на придружни објекти.
- **Реконструкција на објектите за царинење и инспекција на Граничниот премин за патен промет Ќафасан (ИПА 2013),** преку кој ќе се изгради нов увозно извозен царински терминал од 9.500 м^2, пристапни патишта, објекти за царинење и други инспекциски органи како и реконструкција на постојните објекти.

Реализацијата на последните два проекти значително ќе ја подобри инфраструктурата на двата премини и ќе ја зголеми пропусната моќ на премините, ќе го намали времето потребно за вршење на граничните формалности и ќе овозможи примена на современи средства за инспекција, со што ќе се забрза и олесни стоковата размена, а воедно ќе се олесни и забрза транспортот долж Пан-европските коридори 8 и 10.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Менаџментот со човечки ресурси е важна алка од синџирот на менаџментот во институциите воопшто. Свесна за ова, Царинската управа и во текот на 2015 година ќе продолжи континуирано да инвестира во неговата надградба и развој, сметајќи ги како движечка сила за постигнување на поставените стратешки цели за интеграцијата во ЕУ, поточно за подобрување на делотворноста на институцијата како државен орган.

Основи

На крајот на третиот квартал од 2015 година во Царинската управа се вработени **1.133 лица**. Од вкупниот број вработени, 2 лица се со статус на функционери (директор и заменик директор), **1.009** лица се со статус на царински службеници согласно Законот за Царинската управа, **13** лица се со статус на државни службеници согласно Законот за

БРОЈ НА ВРАБОТЕНИ ВО ЦАРИНСКА УПРАВА												
	Организациона единица	**2014 година**						**2015 година**				
		31.03. 2014	**30.06. 2014**	**31.07. 2014**	**31.08. 2014**	**30.09. 2014**	**31.12.2 014**	**31.03 2015**	**30.06 2015**	**31.07 2015**	**31.08 2015**	**30.09 2015**
1	Кабинет на генерален директор	10	11	11	11	10	10	10	9	9	9	9
2	Одделение за меѓународна соработка, проекти и европска интеграција	5	5	5	3	5	6	6	5	5	5	5
3	Одделение за внатрешна ревизија	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3
4	Одделение за царинско управна постапка	18	18	18	17	16	16	16	16	16	16	16
5	Одделение за прекршочна постапка	18	18	20	20	20	27	16	13	11	11	11
6	Одделение дежурен царински центар		16	15	15	15	18	18	17	17	17	17
7	Сектор за управување со човечки ресурси	20	18	18	18	18	17	19	18	18	18	18
8	Сектор за административни и технички	177	177	175	186	190	183	184	181	179	181	179
9	Сектор за IКТ	25	25	25	25	25	28	31	29	29	30	29
10	Сектор за сметководство и финансии	40	40	40	40	39	39	37	36	37	38	39
11	Сектор за професионална одговорност	19	17	16	16	15	15	16	16	16	16	16
12	Сектор за Царински систем	40	36	27	25	26	29	32	38	38	39	40
13	Сектор за акцизи и нетарифни мерки			13	16	18	17	19	21	19	20	20
14	Сектор за контрола и истраги	115	92	94	89	92	91	90	91	91	91	92
15	Регионална Царинарница Скопје	226	229	222	223	223	214	222	218	218	216	217
16	Регионална Царинарница Битола	116	118	117	117	118	119	122	124	125	125	124
17	Регионална Царинарница Гевгелија	134	135	130	132	130	127	121	122	122	122	122
18	Регионална Царинарница Куманово	125	126	125	127	122	122	123	123	124	126	123
19	Регионална Царинарница Штип	55	54	54	55	55	54	55	56	56	54	53
	Вкупно	**1146**	**1139**	**1129**	**1139**	**1140**	**1135**	**1140**	**1136**	**1133**	**1137**	**1133**

државните службеници и **109** лица се со статус на работници согласно Законот за работните односи. Во однос на стручната подготовка, 28 вработени се магистри, 633 се со високо образование, 19 се со вишо образование, 425 се со средно образование и 28 вработени се со образование од друг вид. Ова значи дека 60,01% од вкупниот број вработени во Царинска управа се со високо образование.

Обуки и стручно оспособување

Реализирани обуки и стручни оспособувања

Во третиот квартал од 2015 година, се спроведени 35 активности за стручно оспособување на царинските службеници, реализирани со вкупно 473 учесници[3]. Во просек секој учесник има следено обука во времетраење од околу **10,8** часа (10 часа и 45 минути). Вкупниот број на часови на реализирани обуки во овој период, спореден со бројот на вработени, укажува на тоа дека за еден вработен се обезбедени обуки и стручно оспособување во просек од околу 4,5 часа (4 часа и 29 минути).
Годишниот план за обуки и стручно оспособување и усовршување на царинските службеници за делот Обуки за специјализирани надлежности е реализиран 50% поточно од планираните 2 реализирана е една обука.

Позначајни обуки одржани во третиот квартал од 2015 година се:

- **Обука за професионален развој на офицерите за спроведување на законот и развој на нивните лидерски вештини во ИЛЕА.** Целта на обуката беше засилување на: меѓународната безбедност, соработката меѓу органите за спроведување на законот од регионот, соработката меѓу нив и агенциите за спроведување на законот на САД, посебно на полето на борбата против организираниот криминал и водењето на истраги за други видови сериозни кривични дела;
- **Обука за интегритет и антикорупција.** Целта на обуката беше јакнење на аналитичките капацитети на членовите на работните групи за подготовка на Нациналната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА);
- **Семинар за борба против фалсификување и пиратерија.** Целта на семинарот беше преглед на најдобрите практики во поглед на законодавството за заштита на интелектуалната сопственост во доменот на фалсификувањето и пиратеријата;
- **Работилница за мерење на времето за поминување на стоките преку граница.** Целта на работилницата беше мерење на времето за поминување на стоките преку граница користејќи методологија на Светската царинска организација позната како Time Release Study (TRS);
- **Обука за разузнавање.** Целта на обуката беше размена на искуства и споделување на најдобри практики во областа на стратешкото, тактичкото и оперативното разузнавање и работа со информатори;
- **Курс на тема „Сузбивање и финансирање на тероризам“.** Целта на курсот беше: споредба на национална и меѓународна легислатива, финансиски извори на

---

[3] Од 1.133 вработени 296 вработени биле учесници на овие обуки. Одредени вработени биле учесници на повеќе обуки.

терористички организации, сузбивање на перење на пари, методи за собирање на докази, важноста на соработката и кординацијата со другите институции, СВОТ анализа, анализа на студија на случај и дискусија.

За надворешните институции, Царинската управа во соработка со стопанските комори, економските оператори и други институции организираше и одржа 12 советувања, презентации и обуки на кои учествуваа вкупно 108 претставници од бизнис заедницата, како и вработени во институции чии работни процеси вклучуваат царинска постапка. Теми на кои се одржаа овие настани се:

- Семинар на тема „Побезбедни производи и услуги на пазарот, зголемена доверба на потрошувачите";
- Работен состанок со производители и увозници на тутунски добра;
- Примена на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка и
- Обука за економски промотор.

Интегритет

Интегритет на ниво на една организација, значи „отпорност на корупција". Збирот од сите политики, стандарди и процедури воспоставени во една организација кои ја зајакнуваат нејзината отпорност кон корупцијата и го намалуваат ризикот од коруптивно однесување од страна на нејзините вработени го означува системот за интегритет.

Во третиот квартал од 2015 година, се спроведени **24** внатрешни истраги/контроли врз основа на Планот на активности на Секторот за професионална одговорност,

БРОЈ НА СПРОВЕДЕНИ ВНАТРЕШНИ ИСТРАГИ ПО ОРГАНИЗАЦИОНИ ДЕЛОВИ

Организационен дел	2014							2015						
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно 2014	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно
Централна управа	9	3	1			1	18	3	1	4	1	6	11	15
Царинарница Скопје	16	9	4	1	1	6	39	10	9		3		3	22
Царинарница Куманово	8	7	6	2	3	11	34	8	7	1	1	1	3	18
Царинарница Штип	2	4					7	1	2	1			1	4
Царинарница Гевгелија	3	9	3	2		5	22	5	5	1			1	11
Царинарница Битола	3	5		1	2	3	17	3	6	1	3	1	5	14
Вкупно	**41**	**37**	**14**	**6**	**6**	**26**	**137**	**30**	**30**	**8**	**8**	**8**	**24**	**84**

примените поплаки кои се однесуваат на незаконито и непрофесионално постапување на вработените, информациите примени на отворената царинска линија

197 во кои се содржани наводи за непрофесионално однесување на царински службеници, информации примени преку сервисот за пријавување на корупција на интернет страницата на Царинската управа како и врз основа на информациите што ги доставуваат или непосредно ги презентираат раководителите на организационите единици и вработените во Царинската управа. Во истиот период во 2014 година се спроведени вкупно **26** внатрешни истраги.

Во третиот квартал од 2015 година, во врска со постапувањето на вработените согласно позитивните законски одредби, подзаконските акти и оперативните инструкции на Царинската управа, извршени се **14** внатрешни инспекции, споредбено со истиот период во 2014 година кога се извршени **23** внатрешни инспекции.

БРОЈ НА СПРОВЕДЕНИ ВНАТРЕШНИ ИНСПЕКЦИИ ПО ОРГАНИЗАЦИОНИ ДЕЛОВИ

Организационен дел	2014							2015						
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно 2014	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно
Централна управа	2	5	1			1	11	8		3	1		4	13
Царинарница Скопје	10	14	1	4	1	6	31	7	11					18
Царинарница Куманово	0	3	2		1	3	9	2	3	1		1	2	7
Царинарница Штип	3	0	2	1	1	4	10	1			1	2	3	4
Царинарница Гевгелија	4	3	2		1	3	14	1	2	2			2	5
Царинарница Битола	4	2	1	1	4	6	19	1			2	1	3	4
Вкупно	**23**	**27**	**9**	**6**	**8**	**23**	**94**	**20**	**16**	**6**	**4**	**4**	**14**	**50**

Во текот на третиот квартал од 2015 година, преку отворената царинска телефонска линија (197) **беа примени 8 поплаки**, споредбено со истиот период 2014 година кога се примени **12** поплаки. Од поднесените поплаки, во кои странките генерално наведуваат непрофесионално однесување на царинските службеници во постапувањето при извршување на нивните обврски и овластувања, по извршените внатрешни истраги во 4 случаи не е утврдена одговорност кај царинските службеници. Во тек е подготовка на 4 извештаи во кои ќе се утврдува фактичката состојба.

Во овој период примена е една online пријава за незаконско, непрофесионално и коруптивно постапување на царинските службеници, пристигната преку сервисот за пријавување на корупција на интернет страницата на Царинската управа за која е подготвен извештај.

Согласно обврската, по склучување на договор за вработување со Царинската управа или по престанок на работниот однос, службените лица од Царинската управа да достават пополнет анкетен лист до Секторот за професионална одговорност, во периодот јули – септември 2015 година, од страна на царинските службеници се поднесени **8** анкетни листови, **15** обрасци за промена на имотната состојба и **2** изјави за интереси. Во истиот период минатата година се поднесени **9** анкетни листови, **14** обрасци за промена на имотната состојба и **2** изјави за интереси.

Во септември 2015 година на веб страната на Царинската управа на Република Македонија е поставен **Нов модул за пријавување на случаи на корупција**, односно **online пријава** за незаконско, непрофесионално и коруптивно постапување на царинските службеници.

Во третиот квартал од 2015 година, водени се 5 дисциплински постапки за кои се изготвени 3 решенија за изречени парични казни (едно решение за изречена парична казна, 6 месеци по 15% и 2 решенија за изречени парични казни, 3 месеци по 15%) од основната плата, 3 решенија за откажување на договор за вработување (2 решенија за откажување на договор за вработување и едно решение со изречена мерка откажување на договор за вработување врз основа на водена дисциплинска постапка во предходниот месец и насоките дадени со решение на Агенција за администрација донесено по приговор од царинскиот службеник). Во овој период изготвени се 6 решенија за намалување на основната плата во намален износ поради извршување на работите и задачите без потребен квалитет.

Наградување и унапредување

Во третиот квартал од 2015 година во Царинската управа извршени се вкупно 11 унапредувања. Во Централна управа унапредени се 9 царински службеници: 2 царински службеници на работно место шеф на служба, 2 царински службеници на работно место началник и 4 царински службеници на работно место самостоен советник и еден царински службеник на работно место оператор.

Во третиот квартал од 2015 година во царинаринците се унапредени 2 царински службеници на работно место водител на смена.

Внатрешна ревизија

Во периодот јули - септември 2015 година, извршени се вкупно **6 ревизии**. Врз основа на ревизиите утврдени се вкупно 26 наоди и дадени се вкупно 27 препораки за подобрување на работењето во Царинската управа. Додека пак во периодот јули - септември 2014 година, извршени се вкупно **3 ревизии**. Врз основа на ревизиите утврдени се вкупно 10 наоди и дадени се вкупно 10 препораки за подобрување на работењето во Царинската управа.

Во текот на јули 2015 година изготвен е Квартален извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија за втор квартал 2015 година и степенот на спроведување на препораките заклучно со втор квартал 2015 година.

НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Основи

Во текот на третиот квартал од 2015 година активностите **на Комитетот за управување со животен циклус на апликации (КУЖЦА)**, главно беа насочени кон имплементација на ИТ проектите предвидени со прифатените предлог проектни документи.

Во овој период се отпочна и со реализација на активноста за евидентирање на верзии на апликациите кои се користат во Царинската управа. Оваа активност е предвидена и со Акциониот план на Царинската управа. Првична цел е евидентирање на верзии на апликации и објава на новите надградби на истите заради подобро запознавање на корисниците со новините од надградбите, без разлика дали се наменети за внатрешни или надворешни корисници. Истата активност е превидена и со воведување на Системот за управување со безбедност на информации ISO/IEC 27001:2013, кој е во тек на имплементација во Секторот за ИКТ.

Во овој период на дневен ред за дискусија беа 4 предлог документи од кои 2 се однесуваат на надградби на постоечки апликации, а 2 се однесуваат на нови апликации. Предлог проектните документи[4] се прифатени, а утврдени се и рокови за реализација, како и се задолжени лица за имплементација на новите апликации:

- ППД за изработка на алатка за пополнување на вирман во апликацијата за наплата;
- ППД за изработка на алатка за вчитување на пораките добиено од трезор наменети за платени мандатни казни во СИМ;
- ППД за надградба на модулот ИПР;
- ППД за надградба на модулот РААВИО во апликацијата СИМ.

Во овој период почна и тестирањето на надградбата на модулот за евиденција на пост царинска и акцизна контрола поставен во ЕДМС. Како значајни активности на работа на Комитетот се постојаните состаноци на тема степен на имплементација на новите ИТ системи во Царинската управа.

Административни постапки

Во текот на третиот квартал 2015 година остварени се 77.942 пристапи и креирани се 22.726 предмети, притоа се регистрирани 1.132 корисници. Во текот на третиот квартал 2014 година остварени се 75.978 пристапи и креирани се 21.219 предмети, притоа се регистрирани 1.133 корисници.

КОРИСТЕЊЕ НА ЕЛЕКТРОНСКИОТ СИСТЕМ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДОКУМЕНТИ (ЕДМС)

Опис	2014							2015						
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно
Корисници	1,141	1,128	1,126	1,137	1,133	1,133	1,130	1,137	1,136	1,134	1,136	1,132	1,132	1,132
Пристапи	70,748	83,535	26,994	22,488	26,496	75,978	322,109	82,075	89,096	29,284	21,399	27,259	77,942	249,113
Отворени предмети	20,131	23,110	7,572	6,343	7,304	21,219	89,442	22,966	25,086	8,359	6,420	7,947	22,726	70,778

[4] ППД

НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Во текот на третиот квартал од 2015 година најголем број на предмети се креирани во областа на скратени управни постапки (11.626 од кои затворени се 7.761), прекршочни и мандатни постапки (706 од кои затворени се 255), управни постапки (437 од кои затворени се 5) и акцизни постапки (463 од кои затворени се 66).
Во текот на третиот квартал 2014 година најголем број на предмети се креирани во областа на скратени управни постапки (11.009 од кои затворени се 7.993), прекршочни и мандатни постапки (698 од кои затворени се 245), управни постапки (376 од кои затворена е една) и акцизни постапки (453 од кои затворени се 93).

Во текот на третиот квартал од 2015 година најголем број предмети и документи се креирани (отворени и затворени) од страна на Царинарница Скопје (над 13,8 илјади), Царинарница Гевгелија (над 8,2 илјади) и Царинарница Куманово (над 4,3 илјади). Додека пак во истиот период минатата година, најголем број предмети и документи се креирани од страна на Царинарница Скопје (над 16 илјади), Царинарница Гевгелија (над 7,9 илјади) и Царинарница Куманово (над 5,6 илјади).

Безбедност и комуникација

Видеоконференцискиот систем на Царинската управа е можност за видеоконференциско присуство на функционерите на органите на државна управа на седниците на Комисијата за економски систем и на седниците на Владата на Република Македонија.

Во системот се вклучени 224 корисници од органите на државната управа, кои во текот на третиот квартал од 2015 година реализираа 776 повици, видеоконференциски присуства на седниците на Комисијата за економски систем и на Владата на Република Македонија. Во рамки на Царинската управа во системот се вклучени 50 корисници кои остварија 107 видеоконференциски повици. Додека пак во истиот период минатат година Органите на државната управа оствариле 721 повик, додека корисниците од Царинската управа оствариле 265 повици.

ИКТ поддршка

Во насока на континуирано унапредување на постапките за работа од ИКТ областа во третиот квартал 2015 година е донесена **Процедура за наплата на надоместоци за пристап и користење на МАКЦИС системот.** Оваа процедура го опфаќа начинот, надлежностите и постапката за наплата на надоместоци за пристап и користење на ситемот МАКЦИС.

Во текот на третиот квартал од 2015 година во Царинската управа беа во функција 46 апликации, поддржани со масовна хардверска и комуникациска опрема. Просечната достапност на ИКТ системите и апликациите изнесуваше околу 99,2%.

КОРИСТЕЊЕ НА СОФТВЕРСКИ АПЛИКАЦИИ																					
		2014							2015												
		Q1		Q2		Q3		Вкупно	Q1		Q2		Јули		Август		Септември		Q3		Вкупно
	Назив на апликацијата	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр.на корис.	Бр. на пристап	Бр. на пристап
1	ASYCUDA - Систем за обработка на царински декларации	2,403	630,426	2,565	640,255	2,653	632,485	2,544,333	7,879	645,301	7,909	674,814	2,657	214,598	2,657	213,676	2,458	215,896	7,772	644,170	1,748,389
2	EXIM - Електронски систем за издавање на увозни и извозни дозволи	4,750	18,393	4,959	19,786	5,098	18,971	79,019	16,126	19,217	16,640	21,488	5,635	7,098	5,665	6,304	5,721	6,962	17,021	20,364	54,107
3	EXIM - Електронски систем за тарифни квоти	4,750	1,542	4,959	1,674	5,098	1,593	6,857	16,126	1,581	16,640	1,596	5,635	896	5,665	325	5,721	320	17,021	1,541	4,718
4	EXIM - Електронски систем за транспортни дозволи	696	11,058	698	19,596	701	29,031	73,512	2,161	9,483	2,166	19,164	726	9,119	726	10,590	731	8,391	2,183	28,100	56,747
5	ЕДМС - Електронски систем за управување со документи	1,141	70,748	1,128	83,535	1,133	73,938	320,069	3,417	82,075	3,407	89,096	1,134	29,284	1,136	21,399	1,132	27,259	3,402	77,942	249,113
6	ПЕК - Портал за електронска комуникација со надворешни корисници	404	7,147	409	8,580	410	7,208	32,818	1,301	8,052	1,010	7,652	439	2,698	441	2,270	444	2,847	1,324	7,815	23,519
7	LUCA - Систем за управување со човечки ресурси и евиденција на финансиско и	112	19,129	110	16,419	107	16,255	69,071	323	26,961	329	20,212	111	7,092	113	6,129	113	7,769	337	20,990	68,163
8	Национална база за царинска вредност	1,141	227	1,128	184	1,133	289	919	3,417	240	3,407	308	1,134	101	1,136	100	1,132	87	3,402	288	836
9	Царински форум	1,141	88	1,128	106	1,133	204	638	3,417	188	3,407	213	1,134	69	1,136	67	1,132	71	3,402	207	608
10	TRACKER - Систем за евиденција на управувањето на стоки со двојна намена	11	2	11	1	11	2	5	33	1	33	2	11	7	11	1	11	3	33	11	14
11	ANPR- Следење на регистарски таблици	30	419,466	30	221,225	30	263,035	1,167,773	90	487,092	90	418,859	30	144,598	30	138,955	30	21,831	90	305,384	1,211,335
12	Систем за евиденција на кривични пријави	8	22	8	30	8	29	116	24	34	24	27	8	11	8	9	8	7	24	27	88
13	Систем за евиденција на заплени	11	137	11	168	11	136	604	33	126	33	102	11	19	11	43	11	40	33	102	330
14	CASE DB - База за менаџирање на податоци	54	50	56	44	56	31	167	168	15	133	28	19	14	19	17	19	7	57	38	81
15	Девизни контролници	484	123	494	139	500	141	574	1,536	148	1,535	141	514	52	518	46	522	59	1,554	157	446
16	CEMC- Систем за електронска размена на заштитени пораки	201	297	207	237	201	256	940	610	152	609	117	199	49	199	18	195	87	593	154	423
17	Систем за наплата	682	54,860	681	64,343	681	62,812	251,921	2,034	53,476	2,082	67,491	703	23,076	703	18,558	670	21,306	2,076	62,940	183,907
18	E- Lohn Систем за Размена на податоци со иматели на одобренија	459	13,894	474	9,049	487	11,224	42,770	1,495	7,438	492	1,911	493	1	494	0	497	4	1,484	5	9,354
19	Следење на возила со GPS	36	102	36	91	36	37	317	108	54	108	46	36	31	36	3	36	15	108	49	149
20	Посебна евиденција за потребите на Одделение за разузнавање	12	423	12	533	12	417	1,768	32	400	30	339	10	111	10	88	10	117	30	316	1,055
21	Евиденција за прием на странки	18	257	16	80	19	100	611	63	107	66	62	22	12	22	3	22	3	66	18	187
22	Хелп деск	5	768	5	540	5	530	2,473	18	610	18	658	6	271	6	129	6	264	18	664	1,932
23	Евиденција на работно време	1,141	158,921	1,128	178,364	1,133	151,167	675,278	3,417	173,455	3,407	167,682	1,134	54,673	1,136	42,835	1,132	59,451	3,402	156,959	498,096
24	Евиденција на одложена наплата на царински долг - модул за одобренија	971	268	968	48	963	10	433	2,878	153	2,842	76	961	42	961	39	954	25	2,876	106	335
25	Евиденција на одложена наплата на царински долг - модул за гаранции	12	329	12	205	12	238	1,113	36	367	36	425	12	123	12	118	12	147	36	388	1,180
26	SEED 2 - Систем за размена на електронски податоци со соседни држави	174	75,282	189	62,928	192	100,931	364,131	534	122,523	486	146,874	157	52,569	160	48,728	160	51,599	477	152,896	422,293
27	СИМ - Систем за информирање на менаџментот	809	21,315	826	24,094	833	20,388	89,566	2,617	22,553	2,710	22,521	911	7,501	911	7,322	914	7,270	2,736	22,093	67,167
28	БОРДЕР - Електронски контролник за затворање на царински постапки	971	161,164	968	158,456	963	157,801	635,098	2,879	133,830	2,846	145,401	959	48,911	959	49,763	954	47,303	2,872	145,977	425,208
29	Систем за електронско следење на трговијата со минерални масла кои содржат материи за одбележување	67	402	79	48	90	27	695	467	151	560	50	207	12	216	5	225	3	648	20	221

Услови за спроведување на царинските постапки

Покрај перманентното анализирање и изнаоѓање можности за унапредување на царинските постапки и условите за спроведување на царинските постапки, Царинската управа перманентно работи на одржување на постојните и анализирање на можности за воведување нови можности за олеснување и забрзување на царинските постапки со поддршка на информатичка и комуникациска технологија.

Е _ Царина

Нов софтвер за обработка на царински декларации

Во текот на третиот квартал од 2015 година продолжија активностите за развој на новиот Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи (СОЦДАД), започнат во мај 2012 година, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA.[5]

Во третиот квартал од 2015 година членовите на работните групи се во редовна комуникација со експертите на изведувачот со цел разрешување на отворени прашања и проблеми кои се однесуваат на веќе испорачаните модули. Овој период продолжи комуникацијата со експертите на изведувачот која се однесува на оние функционалности на системот кои не беа испорачани или беа делумно завршени во рамки на повторната испорака на фаза 3. Оваа корегирана испорака беше испорачана на крајот на јули 2015 година, а во август и септември се реализираше нејзино тестирање. Тестиран е масивен внес преку поставување на XML фајлови на компаниите во системот и забелешките се доставени до изведувачот. Дел од забелешките во овој период на тестирање се однесуваат на спороста на функционирање и несоодветниот изглед на декларацијата. Од блокирачки карактер се грешки кои се појавуваат при поврзување на различни постапки, нераздолжување на банкарска гаранција, нефункционирање на непотполна декларација.

[5] Новиот СОЦДАД, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA, ќе обезбеди интероперабилност и интерконекции со царинските информатички системите на ЕУ, управување со царинските декларации и акцизните документи (поднесување, евидентирање, прифаќање, обработка и архивирање), контрола на движењето на акцизните добра и царинските стоки преку размена на стандардизирани електронски пораки со економски оператори, ефикасност во спроведување на контролите околу наплатени и вратени царински давачки, акцизи, такси и други давачки, олеснување на трговија преку забрзан проток на стока, подобрување на безбедноста на синџирот на снабдување, согласно стандардите на ЕУ и СЦО.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

EXIM

EXIM - Електронскиот систем за издавање увозни и извозни дозволи и тарифни квоти кој е во функција од 2008 година, од година во година станува се пософистициран, зголемувајќи ја ефикасноста при забрзување на царинските постапки, а континуирано расте и бројот на регистрирани корисници. Апликацијата EXIM беше унапредена во 2014 година со цел обезбедување поефикасно функционирање и негова интеграција со нови системи, како и имплементација на новите прописи и барањата на корисниците.

На крајот од третиот квартал од 2015 година, во EXIM беа **регистрирани 5.721 економски оператори** – корисници на системот, кои преку 11[6] (од 16 регистрирани) државни органи, директно вклучени во постапката на издавање на дозволите, во EXIM можеа да аплицираат за **60 различни видови увозни, извозни и транзитни дозволи и тарифни квоти**. Во текот на третиот квартал од 2015 година апликацијата се користеше редовно, при што се забележува дека бројот на обработени предмети е во пораст во споредба со третиот квартал од 2014 година, односно преку EXIM се **издадени 20.364 дозволи. Просечното време за добивање на овие дозволи во текот на третиот квартал изнесуваше околу 3,5 часа.**

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА РАБОТА НА EXIM														
Опис	2014							2015						
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно
Број на инволвирани државни институции	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Број на дозволи кои може да се добијат од EXIM	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Број наекономски оператори корисници на EXIM	4,750	4,959	5,002	5,039	5,098	5,098	5,275	5,430	5,591	5,635	5,665	5,721	5,721	5,665
Издадени увозни, извозни и транзитни дозволи преку EXIM	18,393	19,786	6,777	5,741	6,452	18,970	79,018	19,217	21,488	7,098	6,304	6,962	20,364	61,069
Поднесени барања за тарифни квоти преку EXIM	1542	1667	761	429	403	1593	6,850	1,581	1,687	896	325	320	1,541	4,809
Просечно време за добивање на дозвола преку EXIM (во часови)	3,5	3	1.5	1.2	1.2	1.3	2.5	2.56	2.3	2.2	2.5	5.8	3.5	2.7

[6] Покрај овие 11, во постапката на издавање на дозволи преку системот индиректно се вклучени уште 2 државни органи.

Најголем број од издадените дозволи се однесуваат на увоз на прехранбени производи (8 илјади), ветеринарни документи (4 илјади), потврди за органолептички преглед (2,2 илјади), согласности за царинење на стока за општа употреба (2,7 илјади) и лекови и медицински помагала (2 илјади).

БРОЈ НА УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ ДОЗВОЛИ ИЗДАДЕНИ ПРЕКУ EXIM														
Име на дозволата	2014							2015						
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно
Одобрение за увоз на ветринарно медицински препарати	39	47	17	11	17	45	179	40	52	12	15	11	38	130
Документ за ветеринарна проверка на продукти за исхрана на животни при увоз	116	102	48	34	32	114	456	122	127	48	32	46	126	375
Ветеринарен влезен документ за живи животни	120	126	32	24	24	80	414	106	92	17	30	45	92	290
Ветеринарен влезен документ за производи од животинско потекло	2,935	3,181	1,182	1,039	1,014	3,235	12,840	3,205	3,665	1,289	1,247	1,184	3,720	10,590
Согласност пратката со храна, производи и материјали кои доаѓаат во контакт со храната да влезе на територијата на РМ	6,587	7,661	2,506	2,336	2,490	7,332	29,930	6,891	8,182	2,727	2,533	2,727	7,987	23,060
Одобрение за пренесување (трансфер) на оружје и муниција при увоз	24	40	11	15	4	30	125	32	44	13	7	9	29	105
Дозвола за извоз на прекурсори	50	29	10	13	12	35	167	40	33	7	6	8	21	94
Дозвола за извоз на опојни дроги и психотропни супстанции	137	153	50	36	59	145	590	127	147	39	36	37	112	386
Дозвола за увоз на прекурсори	68	68	35	21	29	85	303	66	59	23	23	17	63	188
Одобрение за увоз на лекови	861	912	439	281	332	1,052	3,897	942	950	317	229	329	875	2,767
Одобрение за увоз на медицински помагала	1,151	1,195	406	286	400	1,092	4,654	1,159	1,207	439	290	449	1,178	3,544
Одобрение за увоз на опасни и други видови на хемикалии	300	350	118	120	110	348	1,327	319	331	139	93	121	353	1,003
Дозвола за увоз на опојни дроги и психотропни супстанции	34	41	16	7	17	40	152	40	31	15	5	9	29	100
Дозвола за транспорт/транзит на опасни материи	287	359	124	115	127	366	1,358	304	352	137	103	107	347	1,003
Согласност за царинење на предмети за општа употреба	2,041	2,403	860	689	824	2,373	9,377	2,161	2,423	884	753	832	2,469	7,053
Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри	3,075	2,319	613	561	692	1,866	10,380	3,088	2,981	726	709	825	2,260	8,329
Уверение за извоз и изнесување на незаштитени културни добра	92	124	41	22	68	131	468	85	96	46	52	39	137	318
Други дозволи	476	676	269	131	201	601	2,401	490	716	220	141	167	528	1,734
Вкупно:	18,393	19,786	6,777	5,741	6,452	18,970	79,018	19,217	21,488	7,098	6,304	6,962	20,364	61,069

Портал за електронска комуникација[7]

Во третиот квартал од 2015 година во ПЕК беа регистрирани **444 надворешни корисници**. Надворешните корисници преку ПЕК до Царинската управа доставија 9.264 барања. Најголем дел од поднесените барања се однесуваат барања за непотполна деклараци 1.968, пошто следат барања за ослободување од плаќање на увозни давачки 1.521, и општи барања 2.382.

Обем на извршени работи

Царински одобренија и лиценци[8]

Застапување во царински постапки

На крајот на септември 2015 година, вкупно **317 компании** имаа одобрение за вршење работи на застапување во царински постапки. На крајот на третиот квартал од 2015 година бројот на физички лица - иматели на лиценци за вршење работи на застапување во царински постапки, изнесуваше вкупно **1.235.**

Царински постапки со економски ефект

Најзастапен вид царинска постапка со економски ефект е увозот за облагородување, по што следи царинско складирање и извозот за облагородување. Имателите на ваков

[7] *ПЕК*

[8] Податоците во табелата „Состојба на царински акцизни одобренија"се однесуваат на важечки одобренија на крајот на периодот, освен „Одобренија за еднократна употреба" кои претставуваат вкупно издадени одобренија во периодот (година, квартал или месец).

вид на одобренија во најголем процент припаѓаат на текстилната индустрија, по што следат иматели од областа на чевларската индустрија и металургијата.

На крајот на третиот квартал 2015 година, **169** трговски друштва се иматели на одобренија за увоз за облагородување и **18** трговски друштва поседуваат одобренија за извоз за облагородување. Истовремено, **82** трговски друштва поседуваат одобренија за царинско складирање. Издадените одобренија за еднократна примена за третиот квартал од 2015 година изнесуваат **1.316**.

ЦАРИНСКИ ОДОБРЕНИЈА													
Вид на одобрение	2014							2015					
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно 2014	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3
Одобрение за царинско застапување	**334**	**336**	**337**	**337**	**338**	**338**	**345**	**319**	**319**	**318**	**317**	**317**	**317**
Лиценца за царинско застапување	**1,149**	**1,183**	**1189**	**1195**	**1,197**	**1,197**	**1216**	**1,220**	**1,228**	**1,233**	**1,234**	**1,235**	**1,235**
Царински постапки со економски ефект	**1,375**	**1,517**	**645**	**590**	**837**	**1537**	**5,869**	**1,421**	**1,634**	**748**	**656**	**723**	**1,586**
Одобрение за увоз за облагородување	177	175	173	175	173	173	174	170	168	169	170	**169**	**169**
Одобрение за извоз за облагородување	14	15	16	16	18	18	18	18	18	18	18	**18**	**18**
Одобрение за царинско складирање	77	76	76	77	77	77	78	79	82	82	82	**82**	**82**
Преработка под царинска контрола	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**1**
Одобренија за еднократна примена	**1,106**	**1,250**	**379**	**321**	**568**	**1,268**	**4,793**	**1,153**	**1,365**	**478**	**385**	**453**	**1,316**
Поедноставени царински постапки	**270**	**269**	**265**	**268**	**271**	**271**	**236**	**233**	**255**	**249**	**246**	**245**	**245**
Одобрение за локално царинење при увоз	69	67	65	65	66	66	51	53	56	52	54	54	54
Одобрение за локално царинење при извоз	90	91	89	90	90	90	89	92	93	92	88	88	88
Одобрение за овластен примач во транзит	78	78	79	80	81	81	65	59	73	71	70	69	69
Одобрение за овластен испраќач	31	31	30	31	32	32	29	28	32	32	32	32	32
Одобрение за поедноставено декларирање	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2
Задолжителна тарифна информација	**481**	**496**	**504**	**497**	**513**	**513**	**525**	**541**	**581**	**583**	**568**	**582**	**582**
Одобрение за одобрен извозник	**98**	**102**	**102**	**104**	**105**	**105**	**108**	**109**	**112**	**112**	**114**	**115**	**115**
Одобрение за одложено плаќање на долг	**145**	**133**	**131**	**133**	**131**	**131**	**131**	**162**	**162**	**167**	**168**	**165**	**165**
Вкупно	**3,852**	**4,036**	**3,173**	**3,124**	**3,392**	**4,092**	**8,430**	**4,005**	**4,291**	**3,410**	**3,303**	**3,382**	**4,245**

Поедноставени царински постапки

На крајот на третиот квартал 2015 година, активни се **245** одобренија за поедноставени постапки од кои **54** одобренија за локално царинење при увоз, **88** одобренија за локално царинење при извоз, **69** одобренија за овластен примач во транзит, **32** одобренија за овластен испраќач и **2** одобренија за поедноставено декларирање.

Задолжителна тарифна информација (ЗТИ)

Заклучно со септември 2015 година, важечки се **582** ЗТИ кои ги издава Царинската управа по писмено барање од страна на правно или физичко лице за утврдување на тарифната ознака за одреден тип на стока, со цел да се утврдат царинските и другите давачки или примена на нетарифни мерки за планиран увоз или извоз. ЗТИ има важност од 3 години и придонесува за упростување и забрзување на царинските постапки во делот на тарифно распоредување на стоките, за зголемување на предвидливоста на царинското постапување на економските оператори, како и за еднообразна примена на Царинската тарифа и правилна наплата на царинските давачки.

Одобрение за одобрен извозник

Во периодот јули-септември 2015 година се издадени 3 одобренија за одобрен извозник. Бројот на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со крајот на

2014 година изнесува 108, од кои се укинати 2 одобренија. Овој број континуирано се зголемува во текот на 2015 година, односно се зголемува и листата на одобрени извозници иматели на ова одобрение, па така вкупниот број на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со септември 2015 година изнесува 115 одобренија, од кои активни се 113. Со издавање на одобрението за одобрен извозник на имателот му се овозможува поедноставување на постапката за докажување на потеклото при извоз, односно му се овозможува да изготвува изјави во фактура со кои го докажува преференцијаното потекло без разлика на вредноста на стоката за која се однесува изјавата. Ова е особено важно доколку извозникот веќе поседува и одобрение за локално царинење и извозната постапка ја извршува надвор од царинските терминали и надвор од работното време.

Одобренија за одложено плаќање на царински долг

Вкупниот број на активни одобренија за одложено плаќање на крајот од третиот квартал од 2015 година изнесува **165.**

Акцизни одобренија

Одобренија за акцизно повластено користење и акцизни дозволи

На крајот на септември 2015 година, вкупниот број на активни акцизни дозволи по економски оператори изнесува **83**, додека вкупниот број на активни одобренија за акцизно повластено користење по економски оператори изнесува **341.**

СОСТОЈБА НА АКЦИЗНИ ОДОБРЕНИЈА

Вид на одобрение	2014							2015					
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно 2014	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3
Акцизи													
Акцизни дозволи	81	81	81	80	82	82	83	83	83	83	83	83	83
Одобренија за акцизно повластено користење	315	321	323	324	324	324	329	331	331	332	333	341	341
Вкупно	**396**	**402**	**404**	**404**	**406**	**406**	**412**	**414**	**414**	**415**	**416**	**424**	**424**

Преференцијално потекло на стоките

Република Македонија има склучено договори за слободна трговија со Турција, Украина и државите членки на ЕУ, ЕФТА и ЦЕФТА.

Реализираниот надворешен трговски промет во периодот јули-септември 2015 година, за кој е користен доказ за преференцијално потекло, изнесува 91,5 милијарди денари и е намален во однос на истиот период во 2014 година кога изнесувал 91,9 милијарди денари. Најголем дел од овој промет во овој квартал од 2015 година е остварен со земјите членки на ЕУ и изнесува 74,1 милијарди денари или 81%. Размената со земјите членки на ЦЕФТА во периодот јули-септември 2015 година изнесува 13,4 милијарди денари или 14,6% од вкупно остварениот промет со преференцијално потекло. Најголем процент од остварениот промет со преференцијално потекло со земјите членки на ЦЕФТА отпаѓа на трговската размена со Србија.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

ВКУПНО КОРИСТЕЊЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА СЛОБОДНА ТРГОВИЈА (Во милијарди денари)

Договорна страна	Увоз и извоз во 2014 година													
	Q1		Q2		Јули		Август		Септември		Q 3			
	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%		
ЕУ	56.5	81.9	72.4	79.6	26.1	81.7	22.3	81.4	26.5	81.5	74.9	81.5		
ЕФТА	0.3	0.4	0.2	0.4	0.1	0.5	0.1	0.3	0.1	0.4	0.4	0.4		
ЦЕФТА	9.3	13.5	10.1	15.6	4.5	14.1	4.0	14.8	4.6	14.3	13.2	14.4		
Албанија	0.6	0.9	0.7	1.0	0.3	0.8	0.3	1.2	0.3	1.0	0.9	1.0		
Б и Х	1.2	1.8	1.3	2.3	0.6	2.0	0.6	2.1	0.7	2.2	1.9	2.1		
Црна Гора	0.2	0.3	0.2	0.4	0.2	0.5	0.1	0.5	0.2	0.5	0.5	0.5		
Косово	1.8	2.6	1.5	2.5	0.8	2.4	0.8	2.7	0.9	2.7	2.4	2.6		
Србија	5.5	7.9	6.4	9.2	2.7	8.4	2.2	8.2	2.5	7.8	7.5	8.1		
Молдавија	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0		
Турција	2.9	4.2	3.3	4.4	1.2	3.8	0.9	3.5	1.2	3.7	3.4	3.7		
Украина	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1		
Вкупно	**69.0**	**100**	**86.2**	**100**	**32.0**	**100**	**27.4**	**100**	**32.5**	**100**	**91.9**	**100**		

Договорна страна	Увоз и извоз во 2015 година													
	Q1		Q2		Јули		Август		Септември		Q 3		Вкупно	
	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%
ЕУ	69.0	84.3	76.4	81.1	27.8	82.4	21.8	80.5	24.5	80.0	74.1	81.0	219.4	82.1
ЕФТА	0.3	0.4	0.4	0.4	0.1	0.3	0.1	0.3	0.1	0.4	0.3	0.3	1.1	0.4
ЦЕФТА	9.6	11.8	13.2	14.5	4.5	13.4	4.1	14.9	4.8	15.7	13.4	14.6	36.2	13.5
Албанија	0.7	0.9	1.1	1.2	0.4	1.1	0.3	1.2	0.4	1.4	1.1	1.2	3.0	1.1
Б и Х	1.5	1.8	2.0	2.3	0.7	2.0	0.6	2.1	0.8	2.6	2.0	2.2	5.5	2.1
Црна Гора	0.3	0.3	0.4	0.3	0.2	0.5	0.1	0.5	0.2	0.7	0.5	0.6	1.1	0.4
Косово	1.6	1.9	2.4	2.7	0.9	2.6	0.7	2.7	0.8	2.8	2.5	2.7	6.5	2.4
Србија	5.5	6.7	7.3	8.0	2.4	7.3	2.3	8.3	2.5	8.2	7.2	7.9	20.0	7.5
Молдавија	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
Турција	2.9	3.5	3.8	3.8	1.3	3.7	1.2	4.3	1.2	3.9	3.6	3.9	10.3	3.9
Украина	0.0	0.1	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.3	0.1
Вкупно	**81.8**	**100**	**94.0**	**100**	**33.8**	**100**	**27.1**	**100**	**30.6**	**100**	**91.5**	**100**	**267.3**	**100**

Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини

Во текот на третиот квартал од 2015 година на граничните премини за патен сообраќај вкупно транзитирале над 226 илјади ТМВ, од кои околу 128 илјади полни, а околу 98 илјади празни ТМВ. Најголем промет е остварен на граничните премини со Грција и тоа околу 83 илјади ТМВ или околу 37%. Најголем промет по поединечни премини е остварен на ГП Богородица со околу 30% од вкупниот промет. Во истиот период минатата година вкупно транзитирале околу 213 илјади ТМВ, од кои 127 илјади полни, а околу 86 илјади празни ТМВ.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

ВКУПЕН ПРОМЕТ НА ТМВ ПО ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ (ВО ИЉАДИ)

Граничен премин			Косово			Србија			Бугарија				Грција				Албанија					Вкупно
			Блаце	Јажинце	Вкупно	Табановце	Пелинце	Вкупно	Деве Баир	Делчево	Ново Село	Вкупно	Дојран	Богородица	Мецитлија	Вкупно	Стење	Ќафасан	Св.Наум	Блато	Вкупно	
2014	Q1	Полни	10.38	0.00	10.38	48.34	0.00	48.34	6.34	3.68	5.36	15.37	6.41	33.54	1.56	41.51	0.05	7.70	0.02	0.10	7.86	123.47
		Празни	11.37	0.79	12.16	10.94	0.00	10.94	4.17	3.37	4.77	12.31	3.96	19.95	2.63	26.53	0.24	5.87	0.09	0.33	6.53	68.47
		Вкупно	21.76	0.79	22.55	59.28	0.00	59.28	10.51	7.05	10.13	27.69	10.36	53.49	4.19	68.04	0.29	13.56	0.11	0.43	14.38	191.94
	Q2	Полни	10.86	0.00	10.86	48.57	0.00	48.57	7.06	4.07	5.85	16.33	6.20	37.15	1.67	45.03	0.09	8.97	0.08	0.11	9.24	130.04
		Празни	14.70	1.06	15.76	12.22	0.03	12.24	5.03	3.57	6.12	14.73	4.57	23.34	2.64	30.56	0.30	8.60	0.12	0.42	9.45	82.76
		Вкупно	25.55	1.06	26.62	60.79	0.03	60.80	12.09	7.64	11.97	31.06	10.77	60.49	4.31	75.59	0.39	17.57	0.19	0.53	18.69	212.80
	Јули	Полни	3.4	0.0	3.4	15.8	0.0	15.8	2.2	1.6	1.6	5.4	1.8	13.0	0.9	15.7	0.0	3.2	0.0	0.0	3.3	43.5
		Празни	5.0	0.4	5.4	4.3	0.0	4.3	1.8	1.3	1.8	5.0	1.7	7.9	1.2	10.8	0.1	2.8	0.1	0.1	3.0	28.6
		Вкупно	8.4	0.4	8.8	20.1	0.0	20.1	4.0	2.8	3.5	10.4	3.6	20.9	2.1	26.5	0.1	5.9	0.1	0.2	6.3	72.1
	Август	Полни	3.7	0.0	3.7	12.2	0.0	12.2	1.9	1.7	1.5	5.1	1.4	13.1	0.4	14.8	0.1	2.8	0.0	0.1	2.9	38.8
		Празни	5.1	0.4	5.5	4.3	0.0	4.3	1.8	1.3	1.9	5.0	1.5	7.5	0.8	9.8	0.2	3.1	0.1	0.2	3.5	28.2
		Вкупно	8.8	0.4	9.2	16.5	0.0	16.6	3.7	3.0	3.4	10.1	2.9	20.6	1.2	24.7	0.2	5.8	0.1	0.3	6.5	67.0
	Септември	Полни	3.6	0.0	3.6	16.6	0.0	16.6	1.6	1.3	2.1	5.0	1.8	12.9	0.4	15.2	0.1	3.8	0.1	0.1	4.0	44.4
		Празни	5.3	0.3	5.5	4.1	0.0	4.1	1.7	1.4	2.2	5.3	1.8	8.4	0.9	11.2	0.2	3.3	0.1	0.2	3.7	29.8
		Вкупно	8.9	0.3	9.2	20.6	0.0	20.6	3.3	2.7	4.3	10.3	3.7	21.4	1.3	26.4	0.2	7.0	0.2	0.2	7.7	74.1
	Q3	Полни	10.8	0.0	10.8	44.5	0.0	44.6	5.7	4.6	5.2	15.6	5.1	38.9	1.7	45.7	0.1	9.7	0.1	0.2	10.1	126.7
		Празни	15.4	1.1	16.4	12.7	0.0	12.7	5.3	4.0	5.9	15.2	5.1	23.9	2.9	31.8	0.5	9.1	0.2	0.5	10.3	86.5
		Вкупно	26.1	1.1	27.2	57.2	0.0	57.3	11.0	8.6	11.1	30.8	10.1	62.8	4.6	77.6	0.6	18.8	0.4	0.7	20.4	213.3
	Вкупно	Полни	41.9	0.0	41.9	186.6	0.0	186.7	24.2	16.5	21.8	61.9	23.8	156.8	6.1	186.6	0.4	37.1	0.3	0.5	38.2	515.2
		Празни	59.7	3.7	63.4	48.2	0.0	48.3	19.7	14.8	22.7	57.2	19.0	95.9	10.5	125.5	1.5	31.5	0.5	1.7	35.2	329.7
		Вкупно	101.7	3.7	105.3	234.8	0.0	235.0	43.8	31.2	44.5	119.0	42.8	252.7	16.7	312.2	1.9	68.6	0.8	2.2	73.4	845.0
2015	Q1	Полни	6.05	0.00	6.05	41.38	0.02	41.39	4.13	3.31	4.91	12.34	4.47	43.32	1.05	48.84	0.06	8.10	0.00	0.14	8.30	116.93
		Празни	12.05	0.58	12.63	10.94	0.01	10.95	4.31	3.85	4.85	13.01	4.32	28.54	2.08	34.94	0.29	5.62	0.06	0.47	6.44	77.97
		Вкупно	18.11	0.58	18.68	52.32	0.03	52.35	8.44	7.16	9.76	25.36	8.78	71.86	3.13	83.78	0.35	13.72	0.06	0.61	14.74	194.90
	Q2	Полни	9.72	0.00	9.72	43.96	0.00	43.96	5.92	4.23	5.60	15.76	7.33	47.67	1.37	56.37	0.11	13.09	0.00	0.27	13.48	139.29
		Празни	18.81	1.12	19.93	15.04	0.02	15.06	4.95	4.05	5.61	14.62	5.23	27.88	2.73	35.84	0.26	9.01	0.14	0.47	9.87	95.32
		Вкупно	28.53	1.12	29.65	59.01	0.02	59.03	10.87	8.28	11.22	30.37	12.56	75.56	4.09	92.21	0.37	22.11	0.14	0.74	23.35	234.61
	Јули	Полни	3.26	0.00	3.26	15.46	0.00	15.46	2.35	1.36	1.79	5.50	2.27	15.98	0.54	18.79	0.03	4.36	0.00	0.06	4.45	47.47
		Празни	6.52	0.36	6.88	5.52	0.01	5.53	1.83	1.35	1.82	4.99	1.87	9.05	0.98	11.90	0.10	3.10	0.10	0.16	3.46	32.76
		Вкупно	9.78	0.36	10.14	20.98	0.01	20.99	4.18	2.72	3.61	10.50	4.14	25.03	1.52	30.69	0.13	7.46	0.10	0.22	7.91	80.23
	Август	Полни	3.29	0.00	3.29	10.12	0.00	10.12	2.23	1.34	1.76	5.33	1.82	13.10	0.42	15.34	0.06	3.32	0.00	0.06	3.44	37.51
		Празни	6.40	0.39	6.80	5.36	0.02	5.37	1.79	1.44	1.86	5.09	1.62	8.61	1.08	11.31	0.16	3.08	0.08	0.21	3.53	32.10
		Вкупно	9.69	0.39	10.08	15.47	0.02	15.49	4.02	2.78	3.62	10.42	3.44	21.70	1.50	26.64	0.21	6.41	0.08	0.28	6.97	69.61
	Септември	Полни	3.99	0.00	3.99	14.67	0.00	14.67	1.85	1.57	2.51	5.93	1.77	11.63	0.58	13.97	0.05	3.91	0.00	0.09	4.05	42.61
		Празни	6.85	0.39	7.23	5.32	0.01	5.33	1.87	1.49	2.36	5.72	1.66	8.78	1.46	11.90	0.15	3.05	0.07	0.23	3.50	33.68
		Вкупно	10.83	0.39	11.22	19.99	0.01	20.00	3.72	3.06	4.87	11.65	3.43	20.41	2.04	25.87	0.20	6.96	0.07	0.32	7.55	76.29
	Q3	Полни	10.53	0.00	10.53	40.25	0.00	40.25	6.43	4.27	6.06	16.76	5.86	40.71	1.54	48.10	0.14	11.59	0.00	0.21	11.94	127.59
		Празни	19.77	1.14	20.91	16.19	0.04	16.23	5.49	4.29	6.03	15.80	5.16	26.44	3.51	35.11	0.40	9.23	0.25	0.61	10.49	98.54
		Вкупно	30.30	1.14	31.44	56.45	0.04	56.48	11.91	8.56	12.09	32.56	11.01	67.15	5.05	83.21	0.54	20.83	0.25	0.82	22.43	226.12
	Вкупно	Полни	26.3	0.0	26.3	125.6	0.0	125.6	16.5	11.8	16.6	44.9	17.7	131.7	4.0	153.3	0.3	32.8	0.0	0.6	33.7	383.8
		Празни	50.6	2.8	53.5	42.2	0.1	42.2	14.7	12.2	16.5	43.4	14.7	82.9	8.3	105.9	0.9	23.9	0.4	1.5	26.8	271.8
		Вкупно	76.9	2.8	79.8	167.8	0.1	167.9	31.2	24.0	33.1	88.3	32.4	214.6	12.3	259.2	1.3	56.7	0.4	2.2	60.5	655.6

Обработени царински декларации

Во третиот квартал 2015 година обработени се 246 илјади царински декларации од кои најголемиот дел се однесуваат на увоз (46,8%) и транзит (29,3%), по кои следи извозот со 21,2% од вкупно обработените декларации. Учеството на поедноставените постапки во вкупните извозни и увозни постапки изнесува 31,5%. Притоа, поедноставените постапки во извозот учествуваат со 42,1%, а во увозот со 26,6%.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

БРОЈ НА РЕАЛИЗИРАНИ ЦАРИНСКИ ПОСТАПКИ ВО 2015 ГОДИНА (Во илјади)

Вид на царинска постапка	2014							2015						
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно
Транзитна	**85.4**	**91.6**	**31.4**	**28.9**	**30.8**	**91.1**	**362.9**	**79.5**	**89.9**	**25.6**	**22.4**	**24.0**	**72.0**	**217.5**
Извоз	**39.0**	**47.9**	**17.4**	**15.8**	**17.5**	**50.8**	**183.9**	**36.7**	**49.3**	**17.8**	**15.3**	**19.2**	**52.2**	**119.1**
Редовен извоз	22.4	28.6	10.4	8.6	11.0	**29.9**	108.1	21.0	27.6	10.1	8.5	11.0	29.5	58.7
Поедноставена постапка при извоз	16.0	18.7	6.9	7.1	6.2	**20.2**	73.2	15.0	21.1	7.4	6.6	8.0	22.0	50.1
Привремен извоз	0.6	0.7	0.2	0.2	0.3	**0.7**	2.7	0.6	0.7	0.2	0.2	0.2	0.7	1.5
Увоз	**88.6**	**107.9**	**38.6**	**32.2**	**36.6**	**107.4**	**418.4**	**92.1**	**113.6**	**41.1**	**34.7**	**39.2**	**115.0**	**247**
Редовен увоз	62.7	74.0	26.4	21.4	24.7	**72.5**	289.3	60.3	77.0	27.2	23.2	26.7	77.1	187.7
Поедноставена постапка при увоз	18.5	25.1	9.2	8.8	9.1	**27.1**	96.1	24.4	28.2	11.2	9.4	10.0	30.6	63.7
Царинско складирање	1.4	1.8	0.6	0.5	0.5	**1.6**	6.5	1.8	1.9	0.6	0.6	0.6	1.8	4.8
Привремен увоз	5.4	6.4	2.0	1.4	2.0	**5.4**	23.3	4.9	5.8	1.9	1.3	1.7	4.9	12.6
Увоз на привремено извезена стока	0.6	0.7	0.3	0.2	0.3	**0.8**	3.2	0.7	0.7	0.2	0.2	0.2	0.7	1.8
Реекспорт	**6.4**	**6.8**	**2.5**	**2.0**	**2.4**	**6.9**	**26.6**	**6.2**	**6.8**	**2.5**	**1.8**	**2.5**	**6.8**	**17.3**
Вкупно	**219.4**	**254.3**	**90.0**	**78.9**	**87.2**	**256.1**	**991.8**	**214.6**	**259.5**	**87.1**	**74.2**	**84.8**	**246.0**	**635.3**

* не се вклучени документи од царинска постапка за уништување на стока (IMA9, IMZ9) и непотполни декларации (IMB4, IMB5, IMB7)

Во третиот квартал 2015 година вообичаено доминираше патниот сообраќај со 96,48% од вкупно обработените царински декларации. Железничкиот сообраќај учествуваше со 0,35%, а авио-сообраќајот со 2,96%.

ОБРАБОТЕНИ ДЕКЛАРАЦИИ СПОРЕД ВИД НА ТРАНСПОРТ (во илјади)								
Вид на транспорт			Патен	Железнички	Авионски	Поштенски	Друг	**Вкупно**
2014	Q1	Увоз	94.12	1.01	4.29	0.58	0.15	**100.06**
		Извоз	44.74	0.32	1.99	0.03	0.00	**47.21**
		Транзит	76.08	14.94	0.04	0.00	0.01	**90.99**
		Вкупно	214.84	16.07	6.42	0.60	0.15	**238.26**
	Q2	Увоз	103.80	0.80	4.30	0.50	0.10	**109.50**
		Извоз	51.90	0.30	2.50	0.00	0.00	**54.74**
		Транзит	77.60	14.20	0.00	0.00	0.00	**91.70**
		Вкупно	233.30	15.30	6.80	0.50	0.10	**255.94**
	Q3	Увоз	103.90	0.90	3.90	0.30	0.20	**109.22**
		Извоз	54.10	0.30	3.10	0.00	0.00	**57.58**
		Транзит	75.10	16.00	1.00	0.00	0.00	**91.11**
		Вкупно	233.10	17.20	7.00	0.30	0.20	**257.91**
	Вкупно 2014	Увоз	370.62	3.50	18.39	1.81	0.47	**394.80**
		Извоз	187.29	1.18	9.51	0.22	0.04	**198.21**
		Транзит	300.96	58.28	0.24	0.00	0.02	**359.49**
		Вкупно	858.85	62.93	28.11	2.04	0.54	**952.47**
2015	Q1	Увоз	89.90	0.70	3.80	0.40	0.20	**94.80**
		Извоз	39.50	0.20	3.10	0.00	0.00	**43.00**
		Транзит	66.30	13.30	0.00	0.00	0.00	**79.54**
		Вкупно	195.70	14.20	6.90	0.40	0.20	**217.34**
	Q2	Увоз	110.50	0.70	3.90	0.30	0.20	**115.57**
		Извоз	52.50	0.20	3.30	0.00	0.00	**56.10**
		Транзит	79.90	10.00	0.00	0.00	0.00	**89.88**
		Вкупно	242.90	10.90	7.20	0.30	0.20	**261.55**
	Q3	Увоз	111.50	0.50	3.80	0.30	0.00	**116.49**
		Извоз	54.80	0.00	3.50	0.00	0.00	**58.36**
		Транзит	71.40	0.50	0.00	0.00	0.00	**71.95**
		Вкупно	237.70	1.00	7.30	0.30	0.00	**246.80**
	Вкупно	Увоз	311.90	1.90	11.50	1.00	0.40	**326.86**
		Извоз	146.80	0.40	9.90	0.00	0.00	**157.46**
		Транзит	217.60	23.80	0.00	0.00	0.00	**241.37**
		Вкупно	676.30	26.10	21.40	1.00	0.40	**725.69**

Во третиот квартал 2015 година најголем дел од вкупниот број на декларации се обработени во Царинарница Скопје и тоа 33,1%. Во Царинарница Гевгелија обработени се 28,7% од вкупниот број на декларации, а во Царинарница Куманово обработени се 22,6% од вкупниот број на декларации. Останатите 15,7% се обработени во Царинарница Штип 7,9% и Царинарница Битола 7,8 %.

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

ВКУПНО ОБРАБОТЕНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2015 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЈАДИ)

Царинска испостава	2014														2015													
	Q1		Q2		Јули		Август		Септември		Q3		Вкупно 2014		Q1		Q2		Јули		Август		Септември		Q3		Вкупно	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	**72.2**	**32.7**	**84.8**	**33.1**	**29.8**	**32.9**	**24.0**	**30.1**	**27.8**	**31.6**	**81.6**	**31.6**	**324.8**	**32.5**	**69.2**	**31.9**	**85.0**	**32.5**	**29.3**	**33.4**	**24.2**	**32.3**	**28.7**	**33.5**	**82.2**	**33.1**	**236.4**	**32.5**
1 ЦИ Скопје 1	22.1	10.0	26.1	10.2	9.3	10.3	7.3	9.1	8.4	9.6	24.9	9.7	100.7	10.1	21.4	9.89	27.7	10.6	9.5	10.8	7.5	10.0	9.5	11.0	26.4	10.6	75.6	10.4
2 ЦИ Скопје 2	16.6	7.5	19.3	7.6	7.0	7.8	5.5	6.9	6.7	7.6	19.2	7.4	75.4	7.5	17.0	7.86	20.2	7.7	7.4	8.4	5.9	7.9	6.7	7.8	20.0	8.1	57.3	7.9
3 ЦИ Скопје 3	9.0	4.1	11.8	4.6	3.7	4.0	3.3	4.1	3.9	4.4	10.8	4.2	43.5	4.4	8.5	3.94	9.5	3.6	3.2	3.6	2.8	3.8	3.0	3.5	9.0	3.6	27.0	3.7
4 ЦИ Скопје 4	3.0	1.4	3.9	1.5	1.2	1.3	1.0	1.3	1.0	1.1	3.2	1.2	13.2	1.3	2.9	1.34	4.1	1.6	1.5	1.7	1.2	1.6	1.6	1.9	4.4	1.8	11.4	1.6
5 ЦИ Слободна зона	4.4	2.0	5.0	1.9	1.8	1.9	0.9	1.1	1.6	1.8	4.2	1.6	18.0	1.8	4.0	1.84	4.1	1.6	1.2	1.4	1.0	1.3	1.4	1.6	3.6	1.4	11.6	1.6
6 ЦИ Пошта Скопје	0.8	0.4	0.8	0.3	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	0.8	0.3	3.1	0.3	0.7	0.34	0.8	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.7	0.3	2.2	0.3
7 ЦИ Аеродром Скопје	7.9	3.6	7.5	2.9	2.5	2.8	2.0	2.5	2.2	2.5	6.8	2.6	29.5	3.0	6.9	3.18	7.1	2.7	2.7	3.1	2.1	2.9	2.4	2.8	7.2	2.9	21.2	2.9
8 ЦИ Блаце	5.4	2.4	6.3	2.5	2.6	2.8	2.7	3.5	2.6	3.0	7.9	3.1	27.0	2.7	4.8	2.22	7.8	3.0	2.5	2.8	2.4	3.2	2.6	3.0	7.4	3.0	20.1	2.8
9 ЦИ Тетово	3.0	1.4	3.9	1.5	1.6	1.8	1.1	1.4	1.1	1.3	3.8	1.5	14.4	1.4	2.7	1.27	3.7	1.4	1.1	1.3	1.0	1.3	1.3	1.5	3.4	1.4	9.9	1.4
Царинарница Куманово	**53.9**	**24.4**	**60.6**	**23.7**	**21.5**	**23.7**	**19.1**	**24.0**	**20.5**	**23.3**	**61.1**	**23.7**	**237.6**	**23.8**	**51.4**	**23.7**	**61.5**	**23.5**	**19.1**	**21.7**	**17.4**	**23.3**	**19.5**	**22.8**	**56.0**	**22.6**	**168.9**	**23.2**
10 ЦИ Куманово	8.4	3.8	9.3	3.6	3.3	3.7	3.1	3.9	2.9	3.3	9.3	3.6	36.7	3.7	7.2	3.3	8.8	3.4	2.9	3.3	2.5	3.3	3.1	3.6	8.5	3.4	24.5	3.4
11 ЦИ Табановце Автопат	30.9	14.0	34.7	13.6	12.5	13.8	10.8	13.5	12.0	13.7	35.3	13.7	137.1	13.7	30.8	14.2	37.8	14.4	12.9	14.7	12.2	16.3	13.7	16.0	38.8	15.6	107.4	14.8
12 ЦИ ЖС Табановце	7.9	3.6	8.4	3.3	2.6	2.8	2.6	3.2	2.8	3.2	7.9	3.1	32.2	3.2	7.7	3.5	6.6	2.5	0.3	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.1	14.5	2.0
13 ЦИ Деве Баир	6.7	3.0	8.3	3.2	3.1	3.4	2.7	3.4	2.7	3.1	8.4	3.3	31.6	3.2	5.6	2.6	8.3	3.2	3.1	3.5	2.7	3.6	2.7	3.2	8.6	3.4	22.5	3.1
Царинарница Штип	**15.5**	**7.0**	**17.3**	**6.8**	**6.2**	**6.9**	**5.5**	**6.9**	**6.5**	**7.4**	**18.2**	**7.1**	**71.6**	**7.2**	**17.0**	**7.82**	**19.3**	**7.4**	**7.0**	**8.0**	**5.8**	**7.8**	**6.7**	**7.8**	**19.6**	**7.9**	**55.8**	**7.7**
14 ЦИ Штип	10.3	4.7	11.5	4.5	4.2	4.7	3.5	4.4	4.3	4.9	12.0	4.7	47.7	4.8	11.5	5.3	13.0	5.0	4.8	5.5	3.9	5.2	4.4	5.2	13.1	5.3	37.6	5.2
15 ЦИ Делчево	3.9	1.8	4.3	1.7	1.6	1.7	1.6	2.1	1.7	1.9	4.9	1.9	18.5	1.9	4.2	1.9	5.0	1.9	1.7	1.9	1.5	2.1	1.8	2.1	5.0	2.0	14.3	2.0
16 ЦИ Велес	1.2	0.6	1.4	0.6	0.4	0.5	0.4	0.4	0.5	0.6	1.3	0.5	5.4	0.5	1.1	0.5	1.4	0.5	0.5	0.6	0.4	0.6	0.4	0.5	1.4	0.6	3.9	0.5
Царинарница Гевгелија	**62.9**	**28.5**	**72.1**	**28.2**	**25.0**	**27.6**	**24.5**	**30.9**	**25.6**	**29.1**	**75.1**	**29.1**	**286.6**	**28.7**	**65.0**	**30**	**75.7**	**28.9**	**25.5**	**29.0**	**21.7**	**28.9**	**24.1**	**28.2**	**71.3**	**28.7**	**212.0**	**29.2**
17 ЦИ Богородица	20.3	9.2	20.0	7.8	6.3	7.0	5.0	6.3	5.5	6.3	16.8	6.5	79.1	7.9	19.0	8.8	22.9	8.8	6.7	7.6	5.5	7.3	5.9	6.9	18.0	7.3	60.0	8.3
18 ЦИ Гевгелија	14.0	6.4	13.6	5.3	5.2	5.7	5.0	6.3	5.6	6.4	15.8	6.1	58.8	5.9	12.8	5.9	11.2	4.3	2.8	3.2	2.3	3.1	2.8	3.2	7.9	3.2	31.9	4.4
19 ЦИ Кавадарци	16.3	7.4	20.4	8.0	8.2	9.0	9.9	12.5	8.4	9.6	26.5	10.3	86.8	8.7	21.7	10.0	24.4	9.3	10.4	11.8	9.2	12.2	9.4	10.9	28.9	11.6	75.0	10.3
20 ЦИ Струмица	2.3	1.0	6.7	2.6	1.6	1.8	1.3	1.6	1.7	1.9	4.6	1.8	16.5	1.7	1.7	0.8	5.1	1.9	1.6	1.8	1.1	1.5	1.5	1.8	4.3	1.7	11.1	1.5
21 ЦИ Ново Село	3.7	1.7	4.2	1.7	1.4	1.6	1.4	1.7	1.8	2.0	4.6	1.8	17.4	1.7	3.2	1.5	3.8	1.5	1.3	1.5	1.3	1.7	2.0	2.3	4.6	1.8	11.6	1.6
22 ЦИ Дојран	6.3	2.9	7.2	2.8	2.3	2.5	1.9	2.5	2.6	3.0	6.8	2.6	28.2	2.8	6.5	3.0	8.2	3.1	2.7	3.1	2.4	3.1	2.6	3.0	7.6	3.1	22.3	3.1
Царинарница Битола	**16.0**	**7.3**	**21.2**	**8.3**	**8.1**	**8.9**	**6.4**	**8.1**	**7.6**	**8.6**	**22.1**	**8.6**	**78.2**	**7.8**	**14.2**	**6.54**	**20.1**	**7.7**	**6.9**	**7.9**	**5.8**	**7.8**	**6.6**	**7.7**	**19.4**	**7.8**	**53.7**	**7.4**
23 ЦИ Битола	3.0	1.3	3.4	1.3	1.3	1.5	0.8	1.0	1.1	1.3	3.2	1.3	13.1	1.3	3.3	1.5	3.8	1.5	1.3	1.5	1.0	1.3	1.2	1.4	3.5	1.4	10.6	1.5
24 ЦИ Мецитлија	3.2	1.5	2.9	1.1	1.3	1.5	0.8	1.0	0.9	1.0	3.0	1.2	12.1	1.2	2.8	1.3	2.7	1.0	1.0	1.1	0.8	1.1	0.9	1.1	2.8	1.1	8.3	1.1
25 ЦИ Прилеп	2.6	1.2	3.0	1.2	1.1	1.2	0.8	30.1	1.0	1.1	2.9	1.1	11.8	1.2	2.4	1.1	2.9	1.1	1.1	1.2	0.8	1.0	1.1	1.3	2.9	1.2	8.2	1.1
26 ЦИ Охрид	0.4	0.2	0.6	0.2	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2	0.2	0.7	0.3	2.4	0.2	0.4	0.2	0.6	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.6	0.2	1.6	0.2
27 ЦИ Охрид Аеродром	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.4	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.3	0.0
28 ЦИ Струга	1.9	0.8	2.8	1.1	1.1	1.2	0.8	1.0	0.9	1.0	2.7	1.1	10.0	1.0	2.1	0.9	3.0	1.1	1.0	1.2	0.8	1.1	1.0	1.1	2.8	1.1	7.9	1.1
29 ЦИ Ќафасан	4.7	2.1	8.2	3.2	2.9	3.2	3.0	3.8	3.5	4.0	9.4	3.6	28.1	2.8	3.2	1.5	6.9	2.6	2.2	2.5	2.1	2.8	2.2	2.6	6.5	2.6	16.6	2.3
30 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Вкупно	**220.7**	**100**	**255.9**	**100**	**90.6**	**100**	**79.5**	**100**	**87.9**	**100**	**258.0**	**100**	**998.8**	**100**	**216.7**	**100**	**261.6**	**100**	**87.8**	**100**	**74.9**	**100**	**85.7**	**100**	**248.4**	**100**	**726.7**	**100**

ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Наплатени приходи

Во третиот квартал од 2015 година, износот на вкупно наплатените нето буџетски приходи при увоз/извоз и внатрешен промет изнесува 17.114 милиони денари. Овој износ е повисок за 4% во однос на истиот период 2014 година кога беа наплатени 16.443 милиони денари и тоа поодделно:

НАПЛАТЕНИ ПРИХОДИ					
Период	Царина	ДДВ	Акцизи	Надоместоци	Вкупно
Q1	1,041	8,739	3,975	136	13,891
Q2	1,091	9,577	4,946	152	15,766
Јули	313	3,443	1,714	58	5,528
Август	316	3,005	1,811	56	5,188
Септември	339	3,408	1,917	63	5,727
Q3	968	9,856	5,442	177	16,443
Вкупно 2014	**4,222**	**38,513**	**19,695**	**635**	**63,064**
Q1	966	8,335	5,294	142	14,736
Q2	1,056	10,170	5,340	159	16,724
Јули	367	3,471	1,953	54	5,845
Август	364	2,962	2,152	46	5,524
Септември	389	3,322	1,982	52	5,745
Q3	1,120	9,756	6,087	151	17,114
Вкупно 2015	**3,141**	**28,260**	**16,721**	**453**	**48,575**

- **по основ на царина и други царински давачки** наплатени се вкупно 1.120 милиони денари што е повеќе за 16% од наплатените приходи по основ на царина и други царински давачки истиот период 2014 година, кога се наплатени вкупно 968 милиони денари;
- **приходи од ДДВ при увоз** изнесуваат 9.756 милиони денари и се приближно еднакви на наплатените приходи по основ на ДДВ во истиот период во 2014 година кога се наплатени вкупно 9.856 милиони денари;
- **наплатени приходи од акциза** изнесуваат 6.087 милиони денари, што е повеќе за 12% од оствареното во истиот период во 2014 година кога се наплатени 5.442 милиони денари и
- **наплатени приходи од надоместоци** изнесуваат 151 милион денари што е помалку за 15% во однос на наплатените 177 милиони денари приход од надоместоци во истиот период во 2014 година.

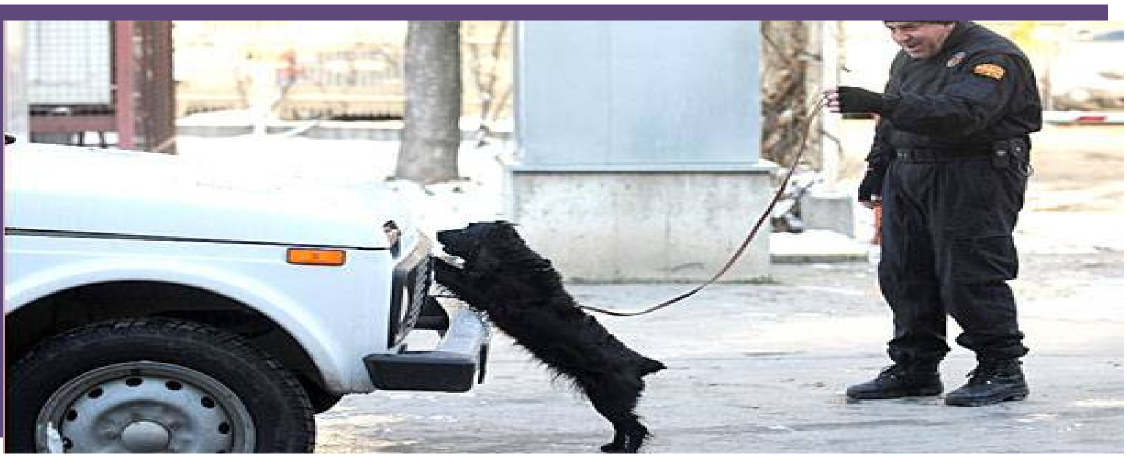

Царинската управа спроведува контрола на примената на законите од аспект на наплатата на буџетските приходи, спречување на нелегална трговија и нелојална конкуренција, спречување трговија со забранета стока и финансирање тероризам, заштита на животот и здравјето на луѓето, како и заштита на животната средина и културното наследство.

Основи

Во период јули - септември 2015 година Царинската управа продолжи да ги унапредува системите за анализа на ризик, за царинско разузнавање, за контрола на трговски друштва, истрагите и работата на специјалните единици.

Во текот на третиот квартал 2015 година во Царинската управа се донесоа следните акти:

- **Упатството за ракување и употреба на огнено оружје и муниција во Царинската управа**. Со ова упатство се пропишува начинот на чување, задолжување, носење и употреба, привремено одземање и раздолжување на огнено оружје и муниција задолжено од Царинската управа на Република Македонија и
- **Процедура за проценка на управување со ризик при извршување на царински надлежности и полициски извиди**. Со оваа процедура се дефинира и утврдува ризикот кој може да настане кога царинските службеници/инспектори ги извршуваат царинските надлежности преглед и претрес на лица, стока, багаж и транспортни средства, како и ризикот кој може да настане при преземање на мерки и активности во откривање и криминалистичко истражување на кривично дело, спречување на натамошни последици на кривични дела, фаќање и пријавување на нивните сторители, обезбедување докази и други мерки и активности што можат да користат за непречено водење на кривичната постапка, потоа проценка и управување со ризикот и донесување одлуки во врска со ризикот.

Комитетот за контрола и безбедност во текот на третиот квартал од 2015 година, одржа седници на кои беа разгледани статусот на реализација на задолженијата и препораките дадени од страна на комитетот. Во овој период на одржаните три седници комитетот ги даде следните препораки:

- меѓусебната соработка помеѓу вработените во ЦУРМ и МВР да се спроведува исклучиво со запазување на процедурите пропишани во „Протоколот за спроведување на меморандумот за разбирање помеѓу Министерство за внатрешни работи – Биро за јавна безбедност и Министерство за финансии – Царинска управа на Република Македонија",
- Управниците на царинарниците редовно да остваруваат работни состаноци со регионалните началници на гранична полиција,
- Секторот за административно технички работи да ги разгледа можностите за: набавка на нови службени возила во Царинската управа; за обезбедување на соодветни инфраструктурно - технички услови за детални прегледи на ТМВ на ГП Табановце –автопат и можноста за обезбедување на постојано вработени транспортни работници за истовар и утовар на стока при вршењето на детални прегледи.

Комитетот за контрола и безбедност во текот на третиот квартал од 2015 година ја разгледа информацијата за безбедносната состојба на територијата на Царинарница Куманово поврзана со мигрантската криза која ја зафати Европа, и ја разгледа процедурата за проценка и управување со ризик при вршење на царински надлежности и полициски извиди. Комитетот го задолжи Секторот за административни и технички работи и Одделението за управување со гранични премини писмено да се обрати до МВР со цел презентирање на наведениот проблем и барање за негово решавање.
Во овој период комитетот изврши презентација на Упатството за ракување и употреба на огнено оружје и муниција во Царинската управа; Упатството за административна, физичка и персонална безбедност на класифицирани информации во Царинската управа и на Процедурата за постапување при откривање на прекршок и натамошно спроведување на прекршочната постапка.

Комитетот за управување со ризик и во третиот кавартал од 2015 година континуирано го надгледува развојот на процесот на управувањето со ризици и во тој период спроведе повеќе активности, со цел ефективно спроведување на Стратегијата за управување со ризици.

Оттаму, по препорака на Министерството за финансии, а во координација на Комитетот за управување со ризик овој квартал се донесе **нова Стратегија за управување со ризик на Царинската управа, за период 2015 – 2017 година**, со главна цел применување на законите кои се однесуваат на прибирање на државните приходи, олеснување на легалната трговија, откривање измами, одржување на безбедноста на граѓаните, како и заштита на општеството.

Исто така во координација на комитетот донесени **се измени во Упатство за вршење селективни контроли во царинското работење** со цел поедноставување на постапките за вршење царински контроли, а посебно во делот за поедноставената царинска постапка. Со ова упатство се пропишува селективниот приод, базиран на анализа на ризици, при спроведување на царински контроли од страна на организационите единици на Царинската управа на Република Македонија со користење на техники за управување со ризици. Преземени се активности и направено е тестирање со цел намалување на нивото на контроли и селекцијата на

декларации за физичка и документарна контрола со измена на поставените параметри во електронскиот систем на селективност.

Унапредување на административниот капацитет

Управување со ризици

Управувањето со ризици претставува основно средство за спроведување на царинска контрола со цел поблиско профилирање и селектирање на таргетите, без непотребно одолговлекување и оптоварување на легалната трговија, поради што оваа област е предмет на перманентно уредување и унапредување од страна на Царинската управа.

Царинската управа применувајќи го процесот за управувањето со ризици врши ефикасна и ефективна селекција на царинските пратки каде постојат повисоки ризици за неусогласеност со законските прописи и насочување на расположливите царински ресурси кон овие пратки, а на трговијата каде не постојат ризици овозможува слободен проток со минимум потребно задржување.

Во насока на реализација на заклучокот на Владата на Република Македонија, а со цел реализацијата на **Проектот „Унапредување на системот за селективни контроли базирани врз анализа на ризик”** во текот на третиот квартал од 2015 година, намалено е времето на процесирање на транзитни документи на граничните премини, кое е скратено за 7%, намалено е времето на процесирање на декларациите во стоковите царински испостави за 10%, намален е процентот на декларации кои се доделени на т.н. „црвен“ канал (физички преглед), намален е процентот на декларации кои се доделени на т.н. „жолт“ канал (документарен преглед).

Преземени се активности околу примената на процесот на управување со ризик во авиосообраќајот и зајакнување на контролите базирани на принципот на анализа и проценка на ризик, при што беа одржани обуки во врска со употребата на системот на селекција. Во иднина претставник од Одделението за управување со ризици ќе учествува во работењето на Националниот комитет за безбедност во авиосообраќајот, со цел унапредување на понатамошната соработка со другите учесници во авиосообраќајот и размена на предвремени информации.

Царинската управа на Република Македонија, во рамки на програмата на Светската Царинска Организација (СЦО) за заштитата на правата од интелектуална сопственост, здравјето и безбедноста одржа 5-дневен семинар-специјализирана обука за заштита на правата од интелектуална сопственост со примена на техники за управување со ризик и селекција на високо ризични пратки. На семинарот присуствуваше и бизнис заедницата како и други државни институции.

Царинска и друга контрола

Физичка царинска контрола

Физичката царинска контрола опфаќа контрола на законитоста на влез, излез и транзит на стока и патници во царинското подрачје на Република Македонија и декларирањето на видот и количината на стоката за нејзино царинење.

Со примена на системот за анализа на ризик, во текот на третиот квартал од 2015 година, во соработка со други државни институции надлежни за контрола на примената на законите, како и врз основа на непосредна проценка на царинските службеници, физичката царинска контрола, резултираше со над 150 успешни наоди, при што беа опфатени стоки по 172 критериуми, меѓу кои поинтересни се подолу прикажаните заплени и привремено задржани стоки (која се реализираше со користење на разновидна опрема донирана преку Програмата EXBS, американска амбасада во Скопје и опрема донирана од ЕУ).

Според бројот на акции и количината на привремено задржани и запленети предмети, евидентно е дека и покрај интензивните акции и резултати од акциите за спречување нелегална трговија со наркотички дроги, нелегалната трговија се манифестира со обиди за шверц и криумчарење на мали пратки на производи за широка потрошувачка што сеуште подлежат на увозни давачки.

РЕЗУЛТАТИ ОД ЦАРИНСКА ФИЗИЧКА КОНТРОЛА

Вид на наод	Ед. мерка	2014														2015													
		Q1		Q2		Јули		Август		Септември		Q3		Вкупно 2014		Q1		Q2		Јули		Август		Септември		Q3		Вкупно	
		Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум
Спречување нелегна трговија со наркотички дроги, психотропни супстанци и прекурзори	Кг	12.44	3	88	9	0.004	1	8	5	14.1	2	22.1	8	149.5	34	18.31	7	0.22	4	1.272	4	2.851	2	0.001	1	4.124	7	22.66	18
Спречување нелегална трговија си оружје и распрскувачки материи и предмет	Парче	289	4	80	2	1	1	11	1	3	2	15	4	14614	23	184	4	2,399	3	2	2	6	1	6	1	14	4	2597	11
Заштита на културното наследство	Парче	0	0	29	1	0	0					0	0	29	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	2	2
Спречување на нелегална трговија со живи животни	Парче	412	3	32	2	0	0					0	0	1748	8	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	2
Спречување илегална имиграција	Лица	11	2	11	3	0	0	15	1	50	1	55	2	572	38	198	16	1,148	15	2	1	0	0	0	0	2	1	1348	32
Спречување недозволено пренесување на готови пари и хартии од вредност (илјади евра)	Евра	1571	13	195	15	13	1	188	11	327.3	8	528	20	2954	80	330	22	128	20	55	5	118	7	1102.0	13	1,275	25	1733	67
Спречување неовластено тргување со лекови и медицински помагала	Парче	5319	8	2,972	4	2704	1	5140	2	2962	12	10,806	15	30507	31	5200	5	6,835	5	20	2	318	1	1288	1	1,626	4	13661	14
	Кг	5	1	0	0							0	0	5	1	10	0	0	0							0	0	10	0
Спречување неовластена трговија со прехранбени производи	Кг	585	10	11,011	12		1			70	5	70	5	14684	55	6540	8	57	16		6	2512	7	44	5	2,556	18	9153	42
	литри	429	0	24	0			10	1	23		23	1	1078	1	469	2	1,188	0	221		411		776		1,408	0	3065	2
	парче	8872	0	50	0			12048	2	70		12,118	2	27720	2	48	0	4,767	0	2737		593		380		3,710	0	8525	0
Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи (илјади парчиња)	Парче	121	17	238	30	4.75	1	21	4	34.5	5	60.3	10	642	74	131	18	170	25	13.00	5	10	2	11.0	8	34	15	335	58
	Кг	0	0	53	1					7.4		7	0	64	1	46.50	0	56	0	131				154.0		285	0	387.50	0
Спречување забранета употреба на екстра лесно гориво	Парче	3	3	2	2					0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Спречување нелегална трговија со облека, модни дотатоци, текстилни производи, репроматеријали	Парче	1680	24	3,285	26	561	5	5108	17	4467	25	10,136	47	21348	135	8954	40	8,569	24	3619	11	1063	7	2344	9	7,026	27	24549	91
	Kg	0	0	64	0					325		325	0	1609	0	201	0	0	0					137		137	0	338	0
	ролни	0	0	0	0					16		16	0	24	0	0	0	0	0							0	0	0	0
	М	172	0	27	0			26500	2	5238		31,738	2	56638	2	11200	0	0	0			335		2363		2,698	0	13898	0
Спречување нелегална трговија со бижутерија, галантерија и предмети и накит од благородни метали	Парче	7788	12	1,982	12	24	1	1024	1	3616	10	4,664	12	16036	49	6622	20	2,070	9	1804	8		2		1	1,804	11	10496	40
	Кг	2	0	1	0			1	1	2		3	1	9	1	2.23	0	0.69	0	1		0.403		0.063		1.522	0	4.43	0
Спречување нелегална трговија со козметика, парфеми, средства за хигиена и сл.	Парче	1928	5	1,709	5	18	1	770	2	586	5	1,374	8	9975	24	6160	7	418	6	0	0	0	0	140	2	140	2	6718	15
																		4	0							0	0	4	0
Спречување нелегална трговија со други видови стоки	Парче	42054	76	110,162	85	147	5	1670	13	5725	29	7,542	47	169953	281	22602	81	121,514	113	469	18	1653	20	2605	19	4,727	57	148843	251
	Метри	3	0	4,000	0					68320		68,320	0	72323	0	0	0	300	0			50				50	0	350	0
	Кг	40	0	4,558	0							0	0	5077	0	3318	0	63	0			10477				10,477	0	13858	0
	литри	149	0	67	0							0	0	352	0	30	0	370	0							0	0	400	0
Вкупно критериуми			**181**		**209**		**18**		**63**		**103**		**183**		**845**		**233**		**240**		**63**		**49**		**60**		**172**		**645**

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Спречување нелегална трговија со наркотички дроги, психотропни супстанци и прекурзори

Во третиот квартал од 2015 година во 7 обиди спречен е шверц на наркотични дроги од околу 4,12 кг. (3,65 гр. марихуана, 33 гр. семе за канабис и 4,088 кг. хероин).

На граничниот премин Богородица при влез во државата запленети се 2,83 кгр. хероин.

На граничниот премин Табановце при излез од државата запленети се 0,0019 кгр. марихуана.

Спречување нелегална трговија со оружје и распрскувачки материи и предмети

Во третиот квартал од 2015 година царинските службеници во 4 обиди спречија шверц на оружје и распрскувачки материи и предмети (вкупно 14 парчиња).

На граничниот премин Деве Баир при влез во државата запленет е еден гасен пиштол и 5 куршуми.

На граничниот премин Табановце при влез во државата запленет е еден гасен пиштол.

Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи

Во третиот квартал од 2015 година во 15 обиди спречен шверц на околу 34 илјади парчиња цигари и 285 килограми режан тутун.

На граничен премин Аеродром при излез од државата откриени се непријавени 11.000 парчиња цигари.

На граничен премин Деве Баир при излез од државата откриени се непријавени 6.000 парчиња цигари.

Спречување нелегален пренос на готови пари и хартии од вредност

Во третиот квартал за 2015 година во 25 обиди е спречен шверц на готови пари и тоа околу: 359.000 евра, 5.400 австралиски долари, 29.500 американски долари, 16.900 швајцарски франци и 3.900 англиски фунти.

На граничниот премин Аеродром при излез од државата откриени се и одземени 6.900 евра.

На граничниот премин Аеродром при влез од државата откриени се и одземени 3.900 англиски фунти.

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Спречување неовластена трговија со прехрамбени производи

Во третиот квартал од 2015 година во 16 случаи е спречен шверц на околу 44 килограми, 1.408 литри и 3.710 парчиња прехранбени производи мед, алкохол, додатоци во исхраната.

На граничен премин Богородица при влез во државата откриени се непријавени 325 литри маслиново масло.

На граничен премин Богородица при влез во државата откриени се непријавени 44 килограми мед и 140 литри маслиново масло.

Спречување нелегална трговија со облека, модни додатоци, текстилни производи, репроматеријали

Во третиот квартал од 2015 година во 27 обиди беше спречен шверц на околу 2.698 парчиња текстил, 2.700 метри и 137 кг. репроматерјали.

При контролана на царинските службеници на ГП Аеродром пронајдена е и привремено задржана разна стока и тоа од околу 60 парчиња готови текстилни производи.

При длабинска контрола на патниот правец Струга-Охрид пред влезот во Охрид, пронајдена е и привремено задржана стока и тоа од околу 600 парчиња готови текстилни производи.

Контрола на акцизни стоки во внатрешен промет

Во текот на третиот квартал 2015 година Царинската управа согласно своите надлежности кои што произлегуваат од Законот за акцизите и Управата за приходи согласно Законот за регистрирање на готовински плаќања, извршија контрола на обележување и употреба на контролни марки – бандероли во малопродажните и угостителски објекти кои вршат промет со акцизни добра.

При контролата во повеке од 60 објекти (кафе барови, ресторани, маркети, пазари и продавници) во градови ширум државата е откриена незаконска продажба на алкохолни пијалоци.

Притоа, привремено се задржани околу 810 литри жестоки алкохолни пијалоци, 3 килограми режан тутун и 460 парчиња цигари со или без странски бандероли за кои не е платена акциза и за кои не постојат документи за потекло и за здравствена исправност.

Контрола на управувањето со странски возила и јавен превоз

Поради непочитување на прописите за управување со странски моторни возила во Република Македонија, во периодот јули - септември 2015 година Царинската управа привремено задржа 41 моторно возило, од кои 29 патнички моторни возила, 8 моторцикли и 4 други видови.

ЦУРМ самостојно и во соработка со Државниот инспекторат за транспорт, во третиот квартал од 2015 година откри 14 случаи на непочитување на прописите во меѓународниот превоз на патници и стоки, при што поведени се и изречени 2 глоби, 4 прекршочни пријави и издадени се 5 решенија за забрана за влез или излез од Република Македонија.

Пријавени девизи

На граничните премини во Република Македонија, во третиот квартал од 2015 година вкупно се пријавени девизни средства во противвредност на 4.576.230 евра, сите на влез во Република Македонија.

Од вкупно пријавените девизи, 3.802.113 се евра, 445.000 се швајцарски франци, 432.820 се американски долари и 17.500 австралиски долари.

Во однос на царинските испостави, најмногу девизни средства се пријавени на ЦИ Блаце (противвредност на 1.614.123 евра или 35,3%), ЦИ Аеродром Скопје (противвредност на 1.164.845 евра или 25,5%) и ЦИ Богородица (противвредност на 966.274 евра или 21,1%).

Во третиот квартал од 2015 година пријавени се за 36,3% повеќе девизи во однос на вториот квартал во 2015 година, а во однос на третиот квартал во 2014 година, пријавени се за 20,8% повеќе девизи.

Царинска лабораторија

Во третиот квартал од 2015 година во лабораторијата се примени 168 мостри. Најголем дел од мострите се однесуваат на производи од нафта и нафтени деривати, производи од пластични маси, производи на прехранбената индустрија и други производи од хемиска индустрија. Притоа од вкупно 168 анализирани мостри, во 25 случаи или 15% (од кои 6 врз основа на анализа на техничка документација, 19 врз основа на лабораториска анализа) е констатирано дека стоката била распоредена во несоодветна тарифна ознака и непочитување на мерките на трговска политика. Несоодветното распоредување имало за цел распоредување во тарифна ознака со помала или без царинска стапка или стапка на ДДВ.

Документарна царинска контрола

Документарната царинска контрола е контрола на соодветноста на царинските и други документи за царинско постапување согласно регулативата. Оваа контрола се врши при увоз, извоз, транзит, привремен увоз, на правни лица и нивните управители, но се однесува и на физички лица без оглед дали станува збор за резиденти и за нерезиденти.

Врз основа на непосредна документарна царинска контрола, во период јули - септември 2015 година, во над 6.889 случаи се откриени несоодветни документи за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика, од кои над 6.589 случаи невалидни, фалсификувани и други несоодветни документи со цел прикажување пониска царинска вредност за пресметка на увозни давачки, скоро 130 случаи на невалидни сертификати за преференцијално потекло на стоките со цел избегнување плаќање на увозни давачки, над 125 случаи за несоодветно распоредување во тарифни ознаки со помали увозни давачки и над 45 случаи на презентирање други видови несоодветни документи за избегнување плаќање на увозни давачки или мерките на трговската политика.

Со откриените невалидни и фалсификувани царински и други документи, увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 211 милиони денари на име увозни давачки.

РЕЗУЛТАТИ ОД ДОКУМЕНТАРНА ЦАРИНСКА КОНТРОЛА								
Вид на документ			Фактури (пониска вредност)	Цертификати за преференцијално потекло	Несоодветно тарифно распоредување на стоката	Други документи за пресметка на увозни давачки	Други видови невалидни документи	Вкупно
2014	Q1	Невалидни	4,569	62	80	7	4	4,722
		Фалсификат	0	0	0	0	0	0
		Други	1,409	28	24	5	0	1,466
		Вкупно	5,978	90	104	12	4	6,188
	Q2	Невалидни	5,252	67	129	2	0	5,450
		Фалсификат	4	1	0	0	0	5
		Други	2,329	25	24	9	0	2,387
		Вкупно	7,585	93	153	11	0	7,842
	Q3	Невалидни	4,455	73	90	8	0	4,626
		Фалсификат	0	0	0	0	0	0
		Други	1,653	20	26	15	43	1,757
		Вкупно	6,108	93	116	23	43	6,383
	Вкупно 2014	Невалидни	20,659	333	473	35	6	21,506
		Фалсификат	4	2	0	5	0	11
		Други	7,890	100	107	60	43	8,200
		Вкупно	28,553	435	580	100	49	29,717
2015	Q1	Невалидни	2,969	151	143	15	2	3,280
		Фалсификат	0	1	0	13	0	14
		Други	2,538	38	37	2	0	2,615
		Вкупно	5,507	190	180	30	2	5,909
	Q2	Невалидни	3,850	111	139	12	0	4,112
		Фалсификат	0	0	0	9	0	9
		Други	3,271	34	46	1	24	3,376
		Вкупно	7,121	145	185	22	24	7,497
	Јули	Невалидни	1,429	44	41	13	1	1,528
		Фалсификат	0	0	0	16	0	16
		Други	1,223	8	6	0	0	1,237
		Вкупно	2,652	52	47	29	1	2,781
	Август	Невалидни	977	39	29	7	0	1,052
		Фалсификат	0	0	0	0	0	0
		Други	876	4	10	0	3	893
		Вкупно	1,853	43	39	7	3	1,945
	Септември	Невалидни	970	32	25	5	0	1032
		Фалсификат	0	0	0	0	0	0
		Други	1114	3	14	0	0	1131
		Вкупно	2084	35	39	5	0	2163
	Q3	Невалидни	3,376	115	95	25	1	3,612
		Фалсификат	0	0	0	16	0	16
		Други	3,213	15	30	0	3	3,261
		Вкупно	6,589	130	125	41	4	6,889
	Вкупно	Невалидни	6,819	262	282	27	2	7,392
		Фалсификат	0	1	0	22	0	23
		Други	5,809	72	83	3	24	5,991
		Вкупно	12,628	335	365	52	26	13,406

Најголем број од невалидните и фалсификувани документи за царинска вредност се однесува на сончоглед, детски ќебиња, употребувано патничко моторно возило, прекривачи за на маса, затегачи за каиш, вентили за цевки, несоодветни тарифни ознаки и др.

Врз основа на непосредна документарна царинска контрола, во истиот период 2014 година, во над 6.383 случаи се откриени несоодветни документи за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика. Со откриените невалидни и фалсификувани царински и други документи, увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 173 милиони денари на име увозни давачки.

Постцаринска контрола

***Постцаринската контрола опфаќа контрола кај трговските друштва после спроведено царинење, како и надзор на иматели на одобренија за царински постапки со економски ефект, одобренија за поедноставени царински постапки, акцизни дозволи и др*.**

Во третиот квартал од 2015 година, извршени се 220 контроли на трговски друштва, вклучително и иматели на царински и акцизни одобренија од секаков вид. При извршените 87 контроли на трговски друштва на увозни или извозни постапки и документарна контрола откриен е 31 случај на обид за избегнување плаќање на увозни давачки на вкупен износ од околу 0,234 милиони денари. Обидите за избегнување на увозни давачки се однесуваат на непријавување на трошоци за меѓународен транспорт, трошоци за натовар, истовар и манипулација поврзани со транспортот на увезените стоки, неправилно пријавено преференцијално потекло на увезени стоки, неправилно утврдена даночна основица на увезени стоки, непријавување за увозно царинење и прикажување на помала вредност од вистински платената.

РЕЗУЛТАТИ ОД КОНТРОЛА НА ТРГОВСКИ ДРУШТВА

Вид на контрола	2014							2015						
	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно 2014	Q1	Q2	Јули	Август	Септември	Q3	Вкупно
Контрола на трговски друштва	13	22	5	5	9	19	72	27	21	6	8	8	22	70
Контрола на иматели на акцизни одобренија	20	18	5	1	2	8	56	17	14	3	2	2	7	38
Контрола на иматели на одробренија за увоз за облагородување	55	62	14	16	19	49	237	59	66	16	12	30	58	183
Контрола на иматели на одобрени за царинско складирање и ППЧ	43	45	15	20	15	50	235	44	55	18	14	19	51	150
Контрола на иматели на други одобренија со економски ефект	3	1	1	0	1	2	20	5	2	2	1	2	5	12
Контрола на поедноставени царински постапки	34	58	58	9	18	85	220	83	81	23	19	32	74	238
Контрола на иматели на одобренија за царинско застапување	0	0	0	0	2	2	58	0	3	0	0	0	0	3
Контрола на иматели на други одобренија	5	7	2	0	0	2	25	3	2	1	0	2	3	8
Вкупно	173	213	100	51	66	217	923	238	244	69	56	95	220	702

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

При извршените 7 контроли на иматели на акцизни одобренија, корисници на ТНГ[9] како погонско гориво и документарна контрола не се откриени случаи на избегнување плаќање на акцизни давачки. додека по претходно извршена контрола на имател на акцизна дозвола откриен е еден случај на обид за плаќање на акциза во помал износ во висина од 0,049 милиони денари. Во истиот период 2014 година извршени се 217 контроли на трговски друштва по разни основи.

Преземени правни мерки за откриените неправилности

Покрај непосредно, наложување (со записник) плаќање на поголеми износи на увозни давачки и одземањето на царински и акцизни одобренија, за утврдените неправилности Царинската управа донесува управни решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки и поднесува прекршочни и кривични пријави.

Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки

Во текот на третиот квартал 2015 година, Царинската управа на име дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ донесе 538 решенија, на вкупен износ од околу 41,2 милиони денари, од кои:

- 16 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 1,1 милион денари поради несоодветно распоредување на стоката во тарифна ознака со пониски (или нула) стапки на увозни давачки;
- 22 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 1,3 милиони денари поради декларирана пониска вредност на стоката како основица за пресметка на увозните давачки, утврдено со проверка на фактури и други документи за царинска вредност во царинските служби на извозникот;
- 53 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 2,8 милиони денари поради невалидни докази за преференцијално потекло на стоката, врз основа на проверка во царинските служби на извозникот;
- 444 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 6,9 милиони денари по други основи и тоа: измена на податоци во царински декларации, нераздолжена транзитна постапка, плаќање на увозни давачки за пуштање во слободен промет пред истекот од рокот за кој стоката била ослободена од давачки, наплата на трошоци за извршени анализи на земени мостри, дополнителна наплата по основ на сторен прекршок, дополнителна наплата по основ на комисиски записници за наод, извршени теренски контроли во трговски друштва и др.
- 3 решенија за дополнителна наплата на акциза во вкупен износ од 29.026.339 денари.

Во третиот квартал од 2014 година Царинската управа донесе вкупно 281 решение за дополнителна наплата на јавни давачки во вкупен износ од околу 16,3 милиони денари.

---

[9] Течен нафта и гас

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Кривични пријави

Царинската управа во третиот квартал од 2015 година Царинската управа поднесе 27 кривични пријави против 30 физички и 12 правни лица. Во истиот период 2014 година Царинската управа поднесе 29 кривични пријави против 33 физички и 21 правно лице.

ПОДНЕСЕНИ КРИВИЧНИ ПРИЈАВИ

Основ за поднесена кривична пријава	2014											
	Q1			Q2			Q3			Вкупно 2014		
	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави
Даночно затајување				4	3	1	0	0	0	4	3	1
Заштита на права од интелектуална сопственост	11	8	10	12	12	12	15	15	15	49	46	48
Изготвување на лажна исправа и преправање во вистинска и нејзина употреба							0	0	0			
Изнесување во странство на археолошки материјал, споменик на култура							2	1	2	1		1
индустриска сопственост	3	3	3				0	0	0	4	4	4
Криумчарење	1		1	7	1	6	2	0	2	21	1	17
Неовластено производство и промет со наркотици	1		1	10		6	7	0	4	32	22	
неовластено производство и промет со оружје и распрскувачки материи	1		1				0	0	0	1		1
Промет со акцизни стоки без бандероли							0	0	0			
Симнување на печат или знак што го ставило овластено службено лице	1		1				0	0	0	1		1
Фалсификување и употреба на исправа и симнување и оштетување на службен знак	1	1	1	5	2	5	6	4	5	15	10	14
фалсификување на знаци за обележување							1	1	1	1	1	1
Царинска измама	5	4	4	3	1	3	0	0	0	10	7	9
Вкупно	**24**	**16**	**22**	**41**	**19**	**33**	**33**	**21**	**29**	**139**	**72**	**119**

Основ за поднесена кривична пријава	2015																				
	Q1			Q2			Јули			Август			Септември			Q3			Вкупно		
	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави	Физички лица	Правни лица	Вкупно пријави
Даночно затајување																0	0	0	**0**	**0**	**0**
Заштита на права од интелектуална сопственост	8	8	8	8	6	7	1	1	1	2	2	2	4	4	4	7	7	7	**23**	**21**	**22**
Изготвување на лажна исправа и преправање во вистинска и нејзина употреба				1	1	1										0	0	0	**1**	**1**	**1**
Изнесување во странство на археолошки материјал, споменик на култура	1		1				1		1							1	0	1	**2**	**0**	**2**
индустриска сопственост																0	0	0	**0**	**0**	**0**
Криумчарење	6		6	5		5	3		3	3		3	2		2	8	0	8	**19**	**0**	**19**
Неовластено производство и промет со наркотици	10		7	1		1	3		3	1		1				4	0	4	**15**	**0**	**12**
неовластено производство и промет со оружје и распрскувачки материи	3		3	3		3	1		1							1	0	1	**7**	**0**	**7**
Промет со акцизни стоки без бандероли				2	1	1										0	0	0	**2**	**1**	**1**
Симнување на печат или знак што го ставило овластено службено лице																0	0	0	**0**	**0**	**0**
Фалсификување и употреба на исправа и симнување и оштетување на службен знак	6	4	6	7	5	5	3	1	1	4	3	3	1		1	8	4	5	**21**	**13**	**16**
фалсификување на знаци за обележување																0	0	0	**0**	**0**	**0**
Царинска измама	1	1	1	4	3	4	1	1	1							1	1	1	**6**	**5**	**6**
Вкупно	**35**	**13**	**32**	**31**	**16**	**27**	**13**	**3**	**11**	**10**	**5**	**9**	**7**	**4**	**7**	**30**	**12**	**27**	**96**	**41**	**86**

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Царински, девизни и акцизни прекршоци

Во текот на третиот квартал од 2015 година се поднесени 461 прекршочна пријава од кои, 371 за сторен царински прекршок, 26 за сторен девизен прекршок и 64 за сторен акцизен прекршок. Од вкупно поднесени прекршочни пријави, 172 се однесуваат на физички, а 289 на правни лица. Во истиот период 2014 година до Одделението за прекршоци на Царинската управа се доставени 228 прекршочни пријави против 158 физички лица и 70 правни лица

Во истиот период од 2015 година, беа решени 319 прекршочни предмети и притоа на сторителите им беа изречени глоби во износ од околу 11,7 милион денари. Во 125 предмети покрај глобата им беше изречена и посебна мерка одземање на стоката предмет на прекршокот, а во 24 предмети за сторен девизен прекршок изречена е мерка одземање на непријавените девизи кои во денарска противвредност изнесуваат околу 13,4 милиони денари.

Во текот на третиот квартал од 2015 година се изречени 475 мандатни казни против 298 физички лица и 177 правни лица, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 5,9 милиони денари.

Во третиот квартал од 2014 година се изречени 535 мандатни казни против 350 физички лица и 185 правни лица, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 4,4 милиони денари.

Учество во меѓународни активности

Во текот на третиот квартал од 2015 година Царинската управа беа реализирани следните меѓународни активности учество во:

- учество во втората фаза од меѓународната операција GLOBAL SHIELD, организирана од Светската царинска организација, фокусирана на следење и откривање на илегална трговија со прекурзорни хемикалии што може да се користат за производство на импровизирани експлозивни направи. Во операцијата учествуваат сите земји членки на СЦО, а ќе биде поддржувана и од INTERPOL, UNODC-WCO Container Control Programme и CARICC (Central Asia Regional I2);
- учество во меѓународен проект GLOBAL SHIELD, изготвени извештаи (за месец јули и август 2015 година и доставени преку Cencomm системот)за увоз и извоз на хемикалии и други производи што може да се користат за производство на експлозиви и експлозивни направи;
- добиен пристап и извршено логирање во RAN системот (Rapid Alert Network) на Светската царинска организација, РИЛО, кој е во фаза на тестирање, а ќе значи размена на информации во реално време со сите царински администрации, со цел зајакнување и ефективна царинска соработка на глобално ниво;

- организирана и спроведена е операција IPR 2015, фокусирана на селектирање, контрола и заплена (привремено одземање) на сите видови на фалсификувани стоки кои транзитираат преку територијата на Република Македонија, или се наменети за увоз во Република Македонија;
- учество на обука за разузнавање, спроведена од страна на високи претставници на разузнавањето во турската царина, при што се разменети искуства и споделени најдобри практики во областа на стратешкото, тактичкото и оперативното разузнавачко работење и работа со информатори;
- учество на подготвителен состанок во Хаг, Холандија, во рамки на EMPACT FIREARMS иницијативата за операција против нелегална трговија со оружје во организација на ЕВРОПОЛ.

Во текот на овој квартал од 2015 година, Царинската управа во CEN базата внесе 28 заплени, достави 28 информации за запленета стока до SELEC центарот, достави 3 информации за заплена на дрога до ЗКА Балкан инфо и достави информации за една заплена во CONTAINERCOMM базата и за една заплена во ARCHEO базата на податоци на Светската царинска организација.

Заштита на права од интелектуална сопственост

Во третиот квартал 2015 бројот на регистрирани царински службеници – корисници на IPM (Interfaced Public Member) платформата на СЦО изнесуваше 543. Апликацијата претставува средство за ефикасно препознавање на оригиналноста на производите, како и за ефективно откривање и докажување на фалсификувани трговски марки.

Нови барања за заштита на права од интелектуална сопственост во Царинската управа имаат регистрирано и следните трговски марки: PORSCHE CARRERA, PORSCHE CAYENNE, PASSAT, GOLF, POLO, BORA, VENTO, SHARAN, BEETLE, LUPO, NEW BEETLE, и FOX.

На крајот на третиот квартал од 2015 година во Царинската управа бројот на регистрирани барања за царинска заштита на трговски марки во однос на права од интелектуална сопственост изнесуваше 447, додека на крајот на 2014 година изнесуваше 345.

КОНТРОЛА НА ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Во периодот јули - септември 2015 година во **33** акции, привремено се задржани **15.154** парчиња стока поради основано сомневање за повреда на права од интелектуална сопственост.

Привремено задржана стока заклучно со 30 септември 2015 година:

ЗАДРЖАНИ ПРОИЗВОДИ ПОРАДИ СОМНЕВАЊЕ ДЕКА ПОВРЕДУВААТ ПРАВО ОД ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ

	Вид на производи	Ед. мерка	2014							2015					
			Q 1	Q 2	Јули	Август	Септември	Q 3	Вкупно 2014	Q 1	Q 2	Јули	Август	Септември	Q 3
1	Облека, додатоци и други поврзани производи и репроматеријали	Парче	1,614	185,454	819	106	5,787	6,712	200,864	4,935	4,834	603		4,729	5,332
2	Обувки и додатоци	Пар	4,790	11,097	15,720		202	15,922	32,419	577	1,442	1,280	35	55	1,370
3	Парфеми, дезодоранси, козметика исл.	Парче	100,343	282,800	1,632		52,470	54,102	546,317	52,780	24,444		4,203		4,203
		Кг.		768					768		350				
4	Телефони, ИТ, аудио, видео, делови и опррема и сл.	Парче	3,053	1,095	18	120	3,060	3,198	7,876	678	64	2	3	1	6
5	Авто делови и опрема	Парче	/				1,208	1,208	1,208	522	1,339			636	636
6	Лекови	Парче	/												
7	Друго	Парче	16,637	84,796	200		2,739	2,939	156,618	408,097	87,743	1,013	81	2,513	3,607
	Вкупно	Парче	**126,437**	**565,242**	**18,389**	**226**	**65,466**	**84,081**	**945,302**	**467,589**	**119,866**	**2,898**	**4,322**	**7,934**	**15,154**
		Кг.		**768**					**768**		**350**				

Во овој период покарактеристични се случаите на привремено задржани текстилни производи со 35% и 27% учество на козметичките производи. Во однос на потеклото на привремено задржаната стока по овој основ, доминираат Кина со 51% и Турција со 32%.

Врз основа на потврдена повреда на права од интелектуална сопственост, во текот на третиот квартал од 2015 година, под царински надзор **беа уништени 3.248 парчиња** фалсификувана стока (3.212 играчки и 36 ролни).

Бесплатно отстапување на стока

Во текот на овој период, согласно членот 30 од Законот за царински мерки за спроведување на заштита на правата од интелектуална сопственост („Сл.весник на РМ" бр. 88/2015 и 154/2015), Царинската управа согласно донесената Одлука за бесплатно отстапување на одземена стока на Министерството за труд и социјална политика и отстапи вкупно 740 парчиња стока и тоа 380 парчиња долен дел на тренерки и 360 пара спортски обувки..

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

Односи со јавноста

Создавањето на добар имиџ и идентитет на институцијата, како и генерално подобрување на организациската клима и култура, е во директна корелација со транспарентноста во работењето.

Во таа насока, во третиот квартал од 2015 година, во јавноста се објавени 42 соопштенија за непријавена, фалсификувана стока, откриени царински измами, воведени новитети во царинско работење и се одржани две прес – конференции.

Позначајни настани

Од 1 – ви јули Македонија е дел од Заедничкиот транзитен систем на ЕУ

На 1 јули 2015 година Република Македонија стана дел од транзитниот систем на Европската Унија. Со пристапувањето на Македонија кон Конвенциите за заедничката транзитна постапка и за поедноставување на формалностите при трговија со стока се обезбедува единствено движење на стоката во рамките на земјите членки, од една влезна точка до местото на завршување на транзитната постапка, без разлика на тоа низ колку држави и гранични премини стоката треба да транзитира. Односно, електронската транзитна декларација со која е започната транзитна постапка во која било земја членка на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка е прифатлива за сите земји членки на Конвенцијата.

На официјалното обележување на влезот во заедничкиот транзит на ЕУ присуствуваше вицепремиерот и министер за финансии, Зоран Ставрески истакнувајќи го значењето од пристапувањето кон овие Конвенции што ќе придонесе кон побрз проток на стоката и позитивно ќе влијае на конкурентноста на нашата економија и трговската размена со земјите членки на оваа Конвенција, кои истовремено се и наши најголеми трговски партнери. Директорот на Царинската управа, Наташа Радеска Крстевска изрази благодарност до Делегацијата на Европската Унија во Република Македонија за финансиската помош и соработка без кои реализацијата на овој проект немаше да биде можна, на Владата на Република Македонија, Секретаријатот за европски прашања и Министерството за финансии, за огромната помош и поддршка во спроведувањето на проектните активности, како и на ангажираните фирми во рамките на проектот со кои заеднички, партнерски беа спроведени сите предвидени активности. Радеска Крстевска му се заблагодари и на проектниот тим и на сите вработени во Царинската управа за нивниот ангажман и посветеност во реализацијата на овој исклучително важен проект.

Состанок со увозниците и производителите на акцизна стока

Во насока на продлабочување на соработката со производителите и увозниците на акцизни добра, односно тутунски добра и алкохолни пијалоци, Царинската управа, во јули и во септември 2015 година организираше три работни состаноци. На состаноците присуствуваа околу 40 претставници на компании.

Целта на овие средби, што се одржуваат најмалку еднаш на два месеци е подобрување на соработката помеѓу бизнис заедницата и Царинската управа, запознавање со новините во акцизното работење, разгледување и надминување на отворените прашања, односно подобрување на акцизниот систем во целина.

На состаноците беа презентирани главните активности на Царинската управа насочени кон зголемување на контролата на акцизните добра во малопродажба, истакнувајќи ги значителните резултати, односно од мај до сега се откриени неправилности во повеќе од 65 малопродажни објекти, кои се однесуваат во најголем дел на нелегална продажба на алкохол, со незанемарувачки резултати и кај тутунските добра. Контролите не се вршат само заради фискален ефект, туку уште повеќе заради заштита на компаниите кои работат легално, односно заради овозможување на легална конкуренција на пазарот, како и заради заштита на здравјето на потрошувачите. Царинската управа континуирано ќе продолжи со овие активности.

На состаноците разгледани беа и измените на акцизното законодавство, како и континуираната работа на подготовка на ново акцизно законодавство во рамките на проект со царината на Австрија. Компаниите беа повикани да се вклучат активно со претставници кои би придонеле со своите коментари и предлози во изготвувањето на акцизното законодавство.

Во взаемен интерес на бизнис заедницата и на Царинската управа е овие средби да прераснат во континуирана плодна соработка.

Работна средба со бизнис заедницата во Прилеп

На 16 септември во Прилеп претставници од Министерството за финансии, Царинската управа, Управата за јавни приходи и Управата за имотно-правни работи, предводени од вицепремиерот и министер за финансии Зоран Ставрески, остварија средба со претставници од бизнис заедницата во прилепскиот регион. Целта на средбите од ваков тип е преку непосреден дијалог со бизнис заедницата да се презентираат новите владини мерки и законски измени кои се во интерес на компаниите, да се слушнат барањата на бизнисмените и да се изнесат отворените

прашања, како и да се предложат решенија во насока на унапредување на деловната клима во Република Македонија.

На стопанствениците од прилепскиот регион им беа презентирани и најновите измени во казнената политика, во насока на нејзино олабавување и намалување на казните.

Интернет и интранет

Во третиот квартал 2015 година страницата е посетена од вкупно 41.007 корисници. Од страна на корисниците, овој период испратени се 212 прашања, жалби и сугестии. До денес е одговорено на 152 прашања.

Во третиот квартал 2015 година на интернет страницата објавени се 113 содржини на македонски јазик, 44 се објавени на англиски јазик, додека во истиот период 2014 година на интернет страницата објавени се 87 содржини на македонски јазик, 40 се објавени англиски и 13 на албански јазик.
На интранет порталот на Царинската управа во третиот квартал 2015 година се објавени 186 информации, притоа се остварени 31,4 илјади посети од 1,132 корисници, додека во истиот период 2014 година се објавени 123 информации, притоа се остварени околу 36,7 илјади посети од 1.133 корисници.

Отворена царинска телефонска линија (197)

На отворената царинска телефонска линија (197) во периодот од јули-септември 2015 година добиени се вкупно 2.837 повици или во просек 32 повици на ден и тоа: „А“[10] класа – вкупно 5 повици „Б“[11] класа – вкупно 8 повици, „С“[12] класа - вкупно 207 повици и „Ј“[13] класа – вкупно 10 повици. Најголемиот дел од повиците се однесува на прашања поврзани со функционирањето и состојбата на граничните и внатрешните царински испостави, како и на спроведувањето на поедини царински постапки. Како резултат на процесирање на добиените повици на отворената царинска линија, извршени се контроли од страна на граничните и внатрешните царинските испостави, како и од мобилните тимови, додека од страна на соодветните служби извршена е обработка, анализа и истрага од доменот на нивното работење.

[10] „А“ класа се информации кои бараат неодложна акција од страна на испостава или мобилна екипа .
[11] „Б“ класа се информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска Управа.
[12] „С“ класа се информации што неможат да се користат, односно се повици за пријава на застои од страна на превозни компании, поплака или пофалба на царински процедури.
[13] „Ј“ класа информации проследени до Сектор за професионални стандарди, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

Граѓански дневник

Во третиот квартал од 2015 година Граѓанскиот дневник на интернет страната на Царинската управа е посетен 688 пати, а одговорено е на 2 прашања.

ЦАРИНСКА СОРАБОТКА

Соработка со бизнис заедницата

На 25 септември 2015 година се одржа редовен состанок на Советодавното тело. Целите на Советодавното тело формирано во јануари 2009 година се:

- разгледување на актуелни прашања и проблеми од делокругот на царинско работење;
- предлагање мерки за надминување на отворените прашања и проблеми и
- разгледување на мислењата и предлозите на бизнис заедницата во процесот на подготовка на ново царинско законодавство и административни прописи.

Преку соработка и партнерство, Советодавното тело создава и развива стратегии, процедури и методи за олеснување на протокот на трговијата, подобра примена на царинските постапки, утврдување на царинската политика, мерки и регулатива согласно заедничките интереси. Покрај тоа, Советодавното тело е активно вклучено во развој на стратегии за обука и едукација од областа на царински постапки, со цел олеснување на трговијата и на транспортот. Во рамки на активностите на Советодавното тело се организираат кампањи со цел на локално ниво да се промовираат сите новини во царинското работење особено олеснувањата во спроведувањето на царинските постапки, со поттик за нивно почесто користење, но и да се даде можност на сите заинтересирани фирми кои се вклучени во царинските формалности отворено да дискутираат со претставниците на Царината за актуелните прашања со кои се соочуваат во секојдневното работење.

На овој состанок на Советодавно тело се дискутираше по следниот дневен ред:

1. Разгледување на состојбата поврзана со затворањето на српско-хрватската граница. Членките на Советодавното тело едногласно изразија длабока загриженост од настанатата состојба со ограничување на прометот на македонски стоки и движењето на македонските транспортни средства од и кон Европската унија, посочувајќи ги големите штети кои ги трпат македонските стопански субјекти од настаната состојба, при што беше донесен заклучок Советодавното тело да испрати допис до Делегацијата на ЕУ за преземање активности од нејзина надлежност за итно надминување на настаната состојба;
2. Презентација на новите измени на Царинскиот закон и Законот за акцизи согласно новиот Закон за општата управна постапка и новиот Закон за прекршоци;
3. Презентација на новите измени на Законот за вршење на работи за застапување во царинските постапки;
4. Презентација на новото Упатство за поедноставени постапки, донесено со цел еднообразна примена на поедноставените царински постапки, според кое

одобренијата ќе се издаваат централизирано, а не од страна на царинарниците како досега;

5. Презентација на досегашните активности на Работна група формирана во Царинската управа за изготвување на предлог за поедноставена евиденција при увоз за облагородување на текстил како и предлог за поедноставување на постапката со отпадот/остатокот по производството кај имателите на одобренија за увоз за облагородување и
6. Разно.

Меѓународна соработка

Експерти од Република Турција одржаа обука во областа на контролата и истрагите

На 17 и 18 септември 2015 година, во просториите на Царинска управа, врвни експерти од Царинската администрација на Република Турција одржаа обука во областа на контролата и истрагите.

Обуката е резултат на добрата билатерална соработка помеѓу царинските служби на Македонија и Турција. За време на обуката споделени беа искуствата и практиките на земјите во областа на контролите и истрагите, моменталната состојба, потребите и идните очекувања.

Покрај ова, разгледани беа конкретните резултати од успешно воспоставената соработка во полето на размена на информации и беа разменети мислења и предлози за нејзино продлабочување во иднина.